

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

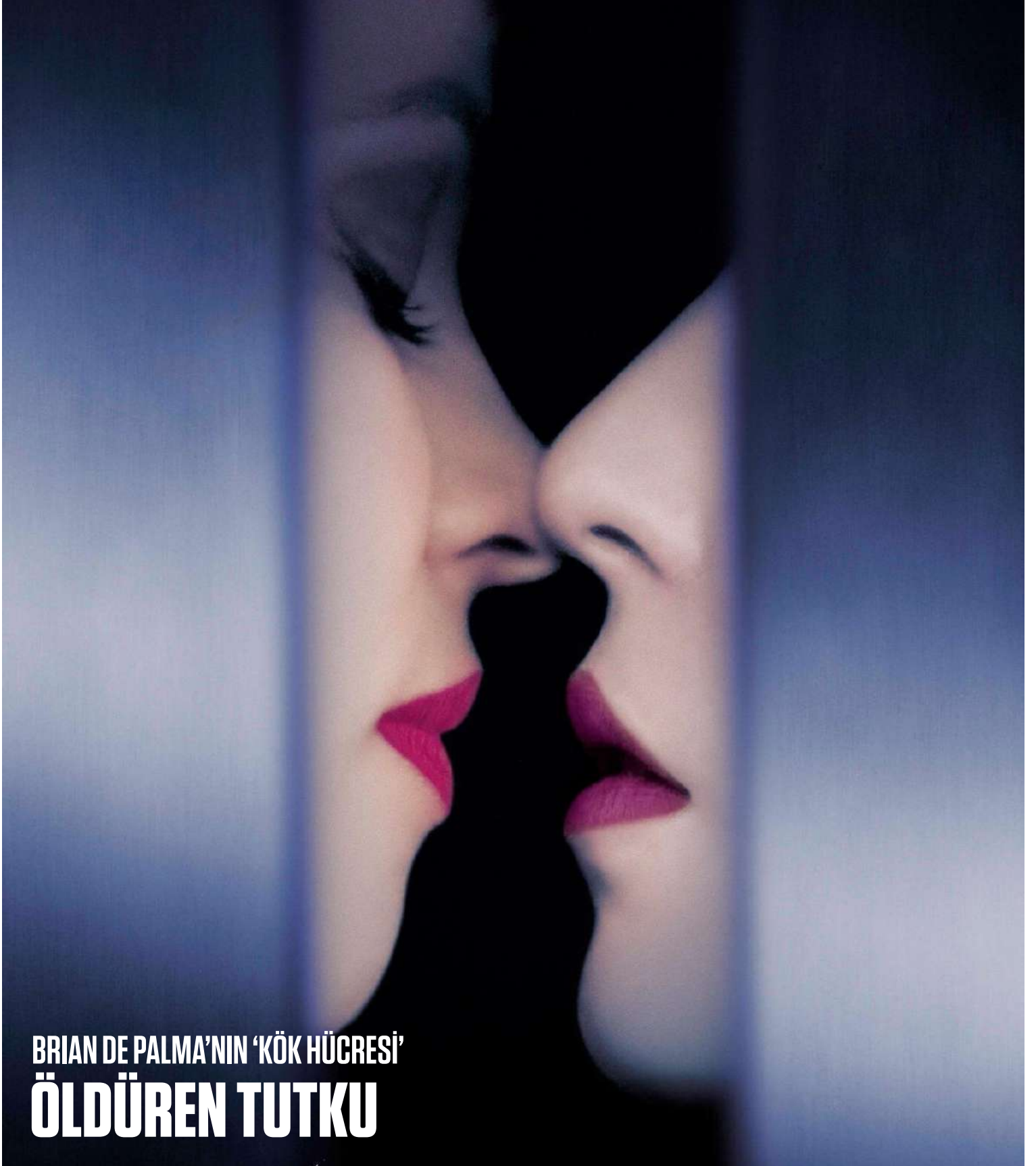
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BRIAN DE PALMA'NIN 'KÖK HÜGRESİ'
ÖLDÜREN TUTKU

"YILMAZ GÜNEY BU FİLMİ
İZLESEYDİ ÇOK HEYECANLANIRDI."
TUNCEL KURTİZ / OYUNCU

"HİKAYESİ OLAN,
İNSANDAN YANA OLAN BİR FİLM."
ALİ ÖZGENTÜRK / YÖNETMEN

"GERÇEKÇİLİĞİYLE
SİNEMAMIZDA
EKSİKLİĞİNİ HİSSETTİĞİMİZ
YENİ BİR NEFES."
GÜNEY ÇEBENOVA / BİRGÜN

"ZERRE, YAŞADIĞIMIZ DÜNYA
ÜZERİNE ÇOK ŞEY SÖYLÜYOR."
MEHMET AÇAR / HABERTÜRK

"SON YILLARIN
EN İYİ FİMLERİNDEN BİRİ."
OLKAN ÖZYURT / SABAH

"DOĞUN SİNEMATOGRAFİSİ,
HEDEFİNİ BİLEN, DRAMATİK YAPISI İLE
KATMANLAR AÇABİLEN BİR İLK FİLM."
KEREM AKÇA / HABERTÜRK

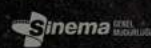
"SON DÖNEMİN EN İYİ
İLK YÖNETMENLİK DENEMESİ."
MURAT POLÇA SİNEMA / ÖTEKİ SİNEMA

ZERRE

"ZERRE" JALE ARIKAN RÜÇHAN ÇALIŞKUR ÖZAY FECHT REMZİ PAMUKÇU ERGÜN KUYUCU DİLAY DEMİROK SENCAR SAĞDIÇ CEMAL BAYKAL
MESUDE TÜRKMEN GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ MARTON MIKLAUZIC SANAT YÖNETMENİ TORA AGHABAYOVA KURGU MESUT ULUTAŞ SES MURAT ŞENÜRKMEZ MÜZİK EMRAH AĞDAN YARDIMCI YÖNETMEN AYŞE GÜL DALDAL
YAPIM KULE FİLM YAPIMCI KAĞAN DALDAL SENARYO & YÖNETMEN ERDEM TEPEGÖZ

www.zerrefilm.com

12 NİSAN'DA SİNEMALARDA

ROGER EBERT'TAN KÖTÜ HABER VAR

YUKARIDAKİ BAŞLIK, DÜNYANIN EN ÜNLÜ FİLM ELEŞTİRMENİ ROGER EBERT ÖLMEDEN BİRKAÇ SAAT ÖNCE ATILMIŞTI. GERÇEKTEN DE USTA KALEMDEN BUGÜN KÖTÜ HABERLER GELMEYE BAŞLAMIŞTI. FAKAT BU KÖTÜ HABERLER ONUN ÖLÜMÜNDEN DEĞİL, YALNIZCA KÖTÜLEŞEN durumundan ötürü eskisi gibi yazamayacağından, daha doğrusu her eleştirmenin hayali olan 'artık ancak istediği filmleri yazacağından' bahsediyordu. Hatta blog'unda bundan böyle daha ziyade kendi hastalığı ve yaşamıyla ilgili yazılara yer vereceğinden söz ediyordu. Biz de sizlere bu sayfada bunları aktaracaktık. Kanserin yeniden dönüp onu bulduğundan, geçen sene kalçasını kırdıktan sonra zaten eskisi gibi sinema salonlarında rahat oturamadığından, artık eskisi gibi yoğun biçimde film eleştirisi üretmeyeceğinden söz açacaktık. Olmadı, bu satırlar yazılırken ölüm haberi geldi. 70 yaşındaydı.

Ebert, ismini resmen bir markaya dönüştürürken, Pauline Kael, Gene Siskel gibi ustalarından aldığı bayrağı daha yukarı taşıyarak mesleğin saygınlığına saygınlık katmış bir eleştirmendi. O kadar ki, Martin Scorsese son dönemde onun hakkında biyografik bir belgesel hazırlığı içerisindeydi. Hatta Ebert'ın yazdığı "Great Movies" isimli kitap için bazı klasik filmlerin eleştirisini kaleme alacaktı.

Ebert, ayrıca son dönemde dijital dünyayı en iyi değerlendiren film eleştirmeni oldu. Zaten 1999'dan beri Şikago'da Illinois Üniversitesi'nde Ebertfest isimli bir film festivalinin isim ve organizasyon babasıydı. Birkaç gün sonra, 17 Nisan'da yeni festival başlayacaktı. Son dönemde özellikle blog'unda dünyanın dört bir yanından birçok genç eleştirmene köşe açmıştı. Aralık 2011'de "Ebert Presents At The Movies" isimli programı için Kickstarter'da fon toplamaya çalışıyordu. Takipçileri biliyor, tam bir Twitter canavarıydı,

1 milyona yakın takipçisi vardı. Üstelik, bütün bunları devasa sağlık sorunlarıyla boğuşurken yapıyordu.

2002'de tiroid kanserine yakalanmıştı. Alt çenesi alındı. Konuşma yetisini yitirmiş (son yıllarda dijital bir ses makinesi yardımıyla konuşuyordu), tüm gıdasını sıvı olarak aldığı bir beslenme düzeniyle tanışmıştı. Buna rağmen kanseri yenmiş görünüyordu. Ta ki birkaç gün öncesine kadar... Kanser onu yeniden yakaladı. Zaten geçen sene kalçasını kırdığı için sinema koltuklarında o kadar rahat edemiyordu. Kanserin yeniden gelişi onu yeniden radyasyon tedavisine götürdü. Bugün (4 Nisan 2013) ne yazık ki mücadelesi son buldu.

Pulitzer Ödülü kazanmış tek film eleştirmeniydi. Onu okumamış bir film eleştirmeni pek çok açıdan 'eksik' bir film eleştirmenidir. Okuyanlar ise muhakkak etkilenirlerdi. Nitekim Arka Pencere'nin eleştiri sayfalarındaki 'thumb up' (parmak yukarı) ve 'thumb down' (parmak aşağı) ikonlarını da ona bir saygı duruşu olarak tasarlamıştık. Zira yıllarca TV programında, yazılarında ve film ilanlarında onun parmakları izleyiciye yol göstermişti.

Öncü sıfatını onun kadar hak eden bir başka film eleştirmeni bulmak zordur. Doğma büyüme Şikagoluydu. Chicago Sun-Times'da yazmaya 1967'de başlamıştı. Ekürisi Gene Siskel'la 1975'te televizyonculuk tarihinde ilk defa film eleştirisi üzerine bir TV programı yapmaya başlamışlardı. Program defalarca Emmy'ye aday olurken, 1974'te gazetesinde yazdığı film eleştirileri nedeniyle Pulitzer'e layık görüldü.

Birkaç yıl önce Variety'de "Sinemaseverler bugün eskiye kıyasla her açıdan filmlerle ilgili çok daha fazla şey biliyorlar" diye yazmıştı. Sözünü ettiği sinemaseverlerin birikiminde kuşkusuz en çok onun payı vardı.

O söz konusu olunca, parmaklarımız hep yukarıda olacak!

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAC oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLAN ÖZYURT, EVRİM KAYA, JANET BARIŞ,

ALİ ULVİ UYANIK, EBRU ÇELİKTUĞ, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Öldüren Tutku (Passion); Koşulsuz Sevgi (Broken);
Aşk, Şimdi (Now Is Good); Sıcak Kalpler (Warm Bodies);
Koleksiyoncu 2 (The Collection); Karlar Kraliçesi
(Snezhnaya Koroleva); El Cin.

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Necati Güngör'ün bir hikayesi aracılığıyla
kapanan sinemaların ardından ağıt yakıyor...

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Dennis Hopper'ın bir kuşağı tarif eden mükemmel
çalışması: "Easy Rider"... Burçin S. Yalçın imzasıyla.

26 ESRAR PERDESİ

Son filmi "Öldüren Tutku"nun (Passion) ışığında Brian
De Palma sinemasına bir bakış... Murat Özer imzasıyla.

32 AİLE OYUNU

Celal ile Ceren.

34 GENÇ VE MASUM

Raymond Depardon'dan 10 dakikalık bir şaheser:
"New York, N.Y."... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

ÖLDÜREN TUTKU

ORJİNAL ADI Passion

YÖNETMEN Brian De Palma

UYUNCULAR Rachel McAdams,

Noomi Rapace, Karoline Herfurth,

Paul Anderson, Rainer Bock

YAPIM 2012 Almanya-Fransa

SÜRE 100 dk.

DAĞITIM M3 (Calinos)

**"ÖLDÜREN TUTKU",
USTA YÖNETMEN DE
PALMA'NIN EN İYİ
İŞLERİNDEN DEĞİL
BELKİ AMA KENDİNİ
ÇOK CİDDİYE ALMADIĞI
HER HALİNDEN BELLİ
BU FİLMDEN HİÇ KEYF
ALMAMAK DA ZOR.**

BRIAN DE PALMA'NIN YENİ FİLMİNİN TAM ÇEVİRİYLE TUTKU DİYE DEĞİL DE ÖLDÜREN TUTKU OLARAK GÖSTERİME GİRMESİ DAĞITIM ŞİRKETLERİNİN KAFASININ SON YILLARDAKİ EN İSABETLİ İŞLERİNDEN BİRİ. 'TUTKU' BİR FESTİVAL FİLMİ

olabilir, 'Öldüren Tutku' ise 80'lerde kiralananmış bir VHS'de yazan isimdir. De Palma'nın bu filmle ikisinin arasındaki (kalın) çizgide çizdiği spirale yakışanı da ikincisi. Venedik ve Toronto'da festival seyircisinin genelde olumsuz tepkilerine bakılırsa beklenti tersi ihtimal yönündeymiş, işin aslı neden öyleymiş anlamak mümkün değil. Güzel kadınlar ile mutfak bıçakları, çocukluk travmaları ile fetiş oyuncuklar, ürpertici lezbiyenler ve yüksek topukları, bir de De Palma'nın çok sevdiği bölünmüş ekran, keskin noir ışığı, belki biraz daha fazlası nasıl bir beklenti yaratıyorsa bu filme de öyle bir beklentiyle gitmek gerek. Üç yıl önce çekilen bir filmin yeniden çevriminin sürprizleri hayal kırıklığı yarattıysa da kabahati biraz filme şaşırma beklentisiyle gidende aramak lazım.

Mesele De Palma gibi, bir tarzla özdeşleşmiş bir yönetmen olunca "De Palma gibi filmler yapmaya başlamak" elbette bir risk. Üstesinden gelmek için tamamen farklı bir yere dükkan açmak da, De Palmalığın dibine vurup işi eğlenceye vurmak da bir seçenek. İkisini de denediğine şahit olduğumuz yönetmen "Öldüren Tutku"da ikincisini yapıyor. En iyi işlerinden değil belki ama kendini çok ciddiye almadığı her halinden belli bu filmde hiç keyif almamak da zor. Bunun için ya sadık bir hayranı olup beklentileri çok yüksek tutmak ya da yönetmenin kırmızı rujlu öldüren kadınlarına baştan hiç yüz vermiyor olmak gerek.

İşin aslı bu kadınların neden öldürdükleri biraz muğlak ama ortada ana hatlarıyla bir iktidar mücadelesi var: Bir reklam şirketinin üst düzey yöneticisi olan Christine beklediği terfiye ulaşmak için 'takım arkadaşı' ve tekensiz bir ilgiyle yaklaştığı Isabelle'in bir fikrini sahiplenir. Başta manipüle edilen, iyi yürekli ve zayıf bir karakter görünse de Isabelle de boş durmaz ve

uzun vadeli bir planla intikamını alır. Bu arada elbette Isabelle'i de izleyen birileri vardır. Ana hatlarıyla Mike Nichols'ın 1988'de çektiği romantik komedi "Çalışan Kız" (Working Girl) fazlasıyla benzeyen hikaye De Palma'nın elinde şaşırtmaca üstüne şaşırtmacayla stilize bir kabuslar komedisine dönüşür.

Yakın zamanda verdiği bir röportajda "elinizde güzel mekanlar ve güzel kadınlar varsa ve onları doğru aydınlatmak isterseniz filme çekersiniz" demiş De Palma. Bu sözler yönetmenin Alain Corneau'nun daha birkaç yıl önce Paris'te çektiği hikayeyi Berlin Potsdamer Platz'a uyarlamasının arkasındaki motivasyonu hem açıklıyor hem açıklamıyor ama işin aslı De Palma'nın elinde çirkin Berlin gökdelenleri Corneau'nun gerçekçi ışığında kaybolan Paris'ten kat kat güzel görünüyor. Sürprizin Berlin'de Paris'ten daha erken gelmesi ve seyircinin sabrıyla oynayan dönüşlerin De Palma'nın elinde uzadıkça uzaması da sanki yönetmen noir ışığı ve jaluzilerle gönlünce oynasın diye yapılmış değişiklikler gibi.

Basitçe erotizme bandırılmış bir entrika hikayesi olan "Öldüren Tutku"nun merkezindeki iki tehlikeli kadın da dönüşmüşler. Corneau'nun "Aşk Suçu"nda (Crime d'amour) Kristin Scott Thomas'ın canlandığı Christine, De Palma versiyonunda gençleşirken, Ludivine Sagnier'nin canlandığı Isabelle çirkinleşmiş, bir şekilde ortada buluşmuşlar gibi... Rachel McAdams'ın Christine'i Noomi Rapace'ın Isabelle'i karşısında tarifsiz parlıyor, arada orijinal öyküdeki yaş farkının da olmaması dengeleri epey değiştiriyor. Bir değişiklik de bu çapraşık geometride (aşk üçgen, dörtgen, beşgeni?) kilit bir yerde duran genç asistanın cinsiyeti. Beklenmedik şekilde ipleri elinde tuttuğu anlaşılan bu karakterin kadın olması hem hikayeyi korku ögesi lezbiyen klişesine iyice bağlıyor hem de De Palma'nın çok sevdiği silik erkek-güçlü kadın modelini bozmamış oluyor. Ama "Öldüren Tutku"yu ayıran en önemli yanı hafifliği. Christine'in

**“ÖLDÜREN TUTKU”DA
OLMAYAN ŞEYLERİN
BAŞINDA TUTKU
GELİYOR, ONUN YERİNE
TUTKUNUN
PARODİSİNİN PARODİSİ
SÖZ KONUSU. ANCAK
BU CİDDİYETSİZLİĞE
NEDEN OLMUYOR.**

Isabelle’e ölmüş bir ikiz kardeşten söz ederken döktüğü timsah gözyaşları mı, yoksa bu manipülasyonların altında gerçek bir çocukluk travması mı yatıyor diye düşünmenin anlamı yok çünkü kartlar başından beri açık: Bu bir film ve karakterleri şu veya bu dertler değil, yönetmenin estetik arzuları belirliyor. Pembe dizilerden çıkma diyaloglar, seks filmlerine yakışacak müzik, kostüm, dekor, ışık zaten bunun altını durmadan çiziyor. İşin aslı “Öldüren Tutku”da olmayan şeylerin başında tutku geliyor, onun yerine tutkunun parodisinin parodisi gibi bir şey söz konusu. Ancak bu ciddiyetsizliğe neden olmuyor, bilakis her karede kusursuz bir ucuz estetik yaratmak için gösterilmiş özen hissediliyor. Filmekimi’nde (“Tutku” adıyla) gösterildiğinde salonda sinirle karışık

kahkahalara yol açan sürprizler de aslında buradan okunmalı; “Öldüren Tutku”nun estetik tercihlerini öyküdeki iniş çıkışlar belirlemiyor da, yönetmenin yapmak istediği her şey için öykü bahane oluyor. Neticede gerçekçi bir dille anlatılması çok da şart olan bir öyküden söz etmiyoruz ama De Palma’nın oyunlarına itiraz eden, Corneau’yu izleyebilir. Filmin sürprizi bir de Soderbergh’in son filmi “Acı Reçete”ye (Side Effects) ürkütücü şekilde benziyor ve “Acı Reçete”nin yavan ciddiyetinin yanında De Palma’nın ucuz oyunları ışıltı ışıltı parlıyor.

Bölünmüş ekranın en güzel örneklerinden birinde kanlı cinayetle bale gösterisi kusursuz senkronla buluşuyor.

Noomi Rapace modası bitse de kurtulsak!

OSCAR ÖDÜLÜ® ADAYI 2012

EN İYİ ERKEK OYUNCU VE SENARYO

DENZEL WASHINGTON

UÇUŞ FLIGHT

"YENİ HAYAT" VE
"FORREST GUMP"IN
OSCAR® ÖDÜLLÜ
YÖNETMENİ

YILIN EN KIŞKIRTICI
FİLMİ İLE KARŞINIZDA

**ŞİMDİ DVD, VCD
ve BLU-RAY™ de!**

tiglon

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

KOŞULSUZ SEVGİ

İNGİLİZ BANLİYÖLERİ EN ÇOK KEN LOACH'TAN TANIDIKTIR BİZE. TURUNCU TAŞLI VE TEK NİZAM ŞEKLİNDE İLERLEYEN BU EVLER ve içerisinde nefes alan 'orta sınıf' hikayeler çoğu zaman yabancı değildir. Rufus Norris'in yönettiği ve geçen yıl Cannes Film Festivali'nde Eleştirmenler Haftası açılış filmi olan "Koşulsuz Sevgi" bir İngiliz mahallesinde geçen, sert olduğu kadar gerçekçi bir film.

Skunk şeker hastası küçük bir kız, bir gün yoldan geçerken komşusu Rick'in bir diğer komşuları Bay Oswald tarafından dövüldüğüne şahit oluyor. Sonrasında biraz 'yarım akıllı' diyebileceğimiz Rick'in tecavüzle suçlanıp polisler tarafından götürülmesine kadar gidiyor bu süreç. Ergenlik öncesine denk düşen bu zamanda Skunk bir yandan aylıklık edip, arkadaşlarıyla dolanırken, bir yandan da etrafında neler olup bittiğini anlamaya çalışıyor. Bay Oswald ile kötücül kızları ise olup bitenlerin çevresinde dolanırken zaman zaman Skunk'a da ayak bağı oluyorlar. İçlerinden birinin hamile kalması ise hikayenin düğümünü başka bir noktaya taşıyor.

Hikaye daha çok Skunk üzerinden ilerliyor ama tipik çocuk gözünden anlatılan filmlere göre farklı bir yapı var burada. Daha baştan ilk sahnede kendini çözüyor film, Rick'in yediği dayak ve sonrası seyirciyi de eşeliyor. Rick'in hayata dair boşlukları var ve bu boşlukları nasıl tamamlayacağı da ona yapılanlar üzerinden şekilleniyor. Zaten çok ortalıkta olmasa da Rick'in ve ailesinin öyküsü filmin kilit unsurlarından. Tüm bu drama gibi gözüken yapının içerisinde Skunk'ın renkli dünyası, arkadaşlarıyla sohbetleri, kendisini, arkadaşlarını ve mahallesini yeniden keşfedişle renkleniyor. Özellikle aşkı keşfetmeye başladığı zamanlarda Rick'in dramatik, yaralı öyküsünden çıkıp, Skunk'ın renkli dünyasına dalarız. Diğer yandan babasıyla kurduğu ilişki de zaman zaman gerilimli olsa da çok özel, babasıyla Skunk'a ait olan başka bir dünya var. Kendilerine ait bu dünyayı kurabilmelerinin en önemli nedeni annenin bırakıp gitmiş olması, bu gidiş hayata

birlikte tutunmalarını gerektiriyor. Birlikte uzanıp artık olmayan 'anne'yi düşündükleri sahneler filmin en etkileyici sahneleri.

Filmin orijinal adı "Broken", Türkçede kırılmış, kırık anlamına gelir. Zaman zaman Rick'in zaman zaman da Skunk'ın üzerinden tüm sokağa yayılan da işte bu kırıklık hissi. Yönetmen Rufus Norris, Daniel Clay'in romanından uyarladığı hikayeyi daha ilk filmi olmasına rağmen etkileyici olduğu kadar ince detaylarıyla süslüyor. "Koşulsuz Sevgi"yi özel yapan ince ince işlenmiş oluşu. Bazı sahneler, vurucu geçişler bir süre çakılı kalıyor zihinde... "Koşulsuz Sevgi" için masumiyetin sorgulanışı ya da farkında olmadan yitirilişi denilebilir ama filmi sadece bununla sınırlamak haksızlık olur. Filmde karakterlerin iyi örülmesiyle şekillenen ve seyirciye çarpıp dağılan bir süreç var. Bu süreç bilmediğiniz, dışarıdan bakıldığında çok sıradan gibi görünen bir mahallenin, bir sokağın, bir evin içinde gezdiriyor seyirciyi. Çocukluk hâli ile yetişkinlik hâli arasında gidip gelirken her 'dünya'nın kendine özgü sıkıntıları olduğunun altını çiziyor. Özellikle finale doğru yükselen ve sakinliğini kaybedip başka bir boyuta geçen film beklenmedik bir biçimde daha trajik, daha şiddetli bir hâl alıyor.

Zaman zaman dağılsa da anlatmaktan ziyade gösterme tekniğini kullanıyor yönetmen. Tim Roth'un oyunculuğu da filmin genel atmosferiyle öyle iyi bir şekilde uyum sağlıyor ki bu iki unsurun birbirini kusursuz bir şekilde tamamlamış olması filmin bir diğer cazibesi. Yine filmin lokomotif karakteri olan Skunk'ı canlandıran çocuk oyuncu Eloise Laurence ile Rick'i canlandıran Robert Emms de çok iyi.

"Koşulsuz Sevgi" büyük cümleler vaat etmiyor ama renkleri, müzikleri, özgün sinematografisi ve 'orta sınıf'a özgü bir gündelik hayat üzerinden yarattığı dille seyre değer.

Rick'in çok fazla rolü olmasa da hikaye içerisindeki kurgulanış biçimi çok iyi.

Hikaye başta başladığı odak noktasını bir yerde kaybediyor, kurgusal bir dağınıklık var.

ORJİNAL ADI Broken

YÖNETMEN Rufus Norris

OYUNCULAR Tim Roth,

Cillian Murphy, Robert Emms,

Rory Kinnear, Eloise Laurence

YAPIM 2012 İngiltere

SÜRE 91 dk.

DAĞITIM Tiglon (Bir Film)

"KOŞULSUZ SEVGİ"
BÜYÜK CÜMLELER
VAAT ETMİYOR AMA
RENKLERİ, MÜZİKLERİ,
SİNEMATOGRAFİSİ
VE 'ORTA SINIF'A ÖZGÜ
BİR GÜNDELİK HAYAT
ÜZERİNDEN YARATTIĞI
DİLLE SEYRE DEĞER.

AŞK, ŞİMDİ

★★★★

ORJİNAL ADI Now Is Good

YÖNETMEN Ol Parker

UYUNCULAR Dakota Fanning,

Jeremy Irvine, Paddy Considine,

Olivia Williams, Kaya Scodelario,

Edgar Canham

YAPIM 2012 İngiltere

SÜRE 103 dk.

DAĞITIM Tiglon (Bir Film)

**İNGİLİZ YÖNETMEN OL
PARKER'IN YÖNETTİĞİ
FİLM, BİR TÜR "AŞK
HİKÂYESİ" (LOVE STORY)
ÇİZGİSİNDE İLERLESE DE,
ERGENLİK ÇAĞI SÖZ
KONUSU OLDUĞUNDAN
ÖZDEKİ NAİFLİKTEN
HİÇ SAPMAMIŞ.**

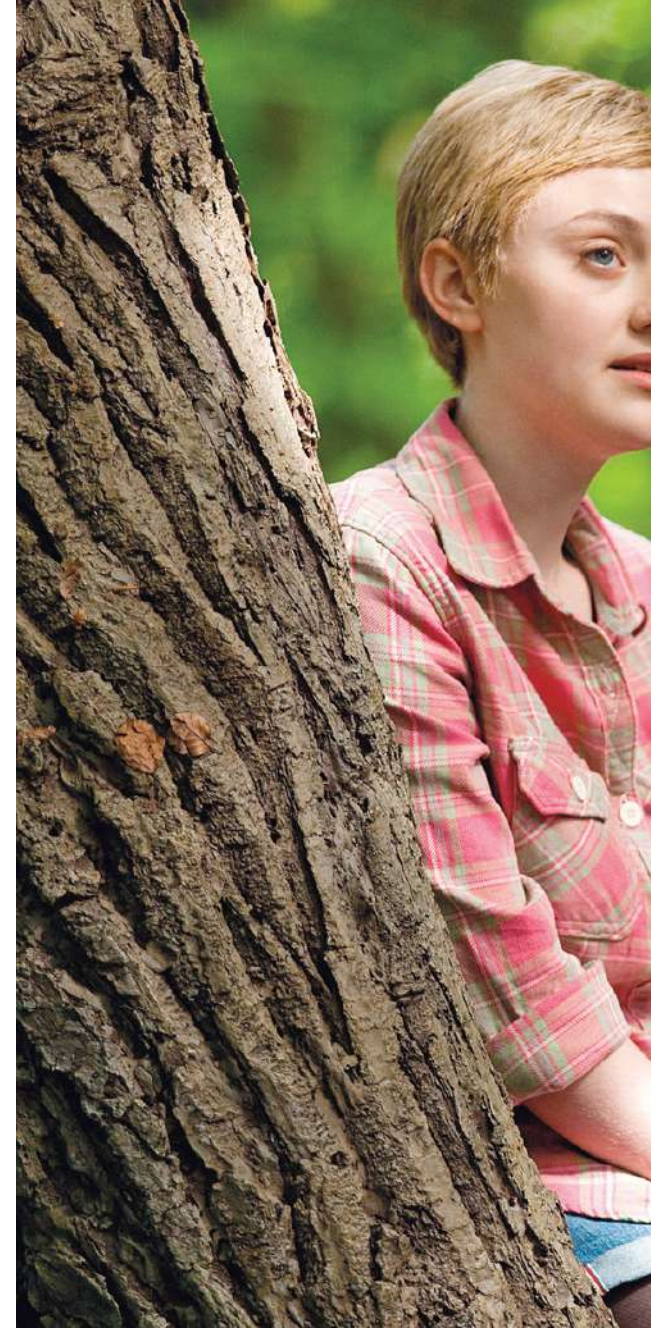
ÇELİŞKİLERLE DOLU HAYATIMIZIN KISA OLDUĞUNU DÜŞÜNDÜĞÜMÜZ HALDE, AKLIMIZDAN VE GÖNLÜMÜZDEN geçenleri yapmayı hep erteleriz. Bir gün, sona yaklaştığımızı hissettiğimizde ve kafamıza dank ettiğinde ise 'keşke' ile başlayan pişmanlıkları sıralamaya başlarız. Geriye baktığımızda nedir önemli olan: Boşa geçirilen yıllara hayıflansak da yaşlı ölmek mi, yoksa en fazla istediklerimizi gerçekleştirmiş şekilde bu dünyadan erken ayrılmak mı? Ölümle buluşmamıza ramak kala, her insanın yaşarken tatması gereken aşkı da bulmuşsak, hangi yaşta öldüğümüzün önemi var mıdır?

Doğaldır ki, "en azından gerçek aşkı tattı" tümcesi, genç ölenlerin arkasından teselli için de söylenir. Ancak gezegenden geçip giderken, bu karmaşık sürecin, yani aşkın içinden hiç geçmemiş olanların arkasından uydurulan avuntular nasıl da anlamsızdır değil mi?

Komediler, trajediler, dramlar ve melodramlar sayısız kez yüreklerimize fısıldadı/haykırdı: Sonrasını tam bilemesek de, ölüm nettir, gerçektir; yaşarken ise esas olan sevmek ve sevilmektir! 1964 doğumlu İngiliz romancı Jenny Downham, iki romanından biri olan, ödüller kazanmış "Ben Ölmeden Önce (Before I Die) adlı romantik dramında, dört yıldır lösemnin kötü bir türüyle mücadele eden ve ölüme yaklaştığını bilen 16 yaşındaki (filmde 17) Tessa'nın son aylarını anlatmış.

Tessa, ölmeden önce onluk bir liste oluşturmuş... İlk maddesinde cinselliği yaşama (bekaretini kaybetme) ve aşk vardır. Kuşkusuz ilk seksini yapmak istediği de, âşık olacağı erkektir. Ancak, romanın bu temayla sınırlı kalmayıp, genç bir kızın ölüme ilerleyişi üzerinden toplumsal ve psikolojik katmanları olduğunu vurgulamak gerek.

"Aşk, Şimdi!" İngiliz yönetmen Ol Parker'ın yönettiği ikinci, ancak uyarladığı

üçüncü film. Uyarlama senaryosuna imza attığı bir önceki çalışmasına yabancı değiliz: Parker, geçen yıl seyrettiğimiz "Marigold Otelinde Hayatımın Tatili"nde (The Best Exotic Marigold Hotel), farklı ve çok sayıda karakteri barındıran zorlu metnin altından sinemasal anlamda kalkmıştı. "Aşk, Şimdi" ile bir tür "Aşk Hikâyesi" (Love Story) çizgisinde ilerlese de, söz konusu olan ergenlik çağı olduğundan özdeki naiflikten hiç sapmamış.

Ayrılmış ebeveyne sahip Tessa küçük erkek kardeşiyle birlikte babasının (Paddy Considine) yanında yaşamaktadır. Baba - kız etkileşiminde, babanın bu zor hastalığının her aşamasında kazandığı dirençle umudunu kaybetmek istememesi ve bir yandan da kızını herkese karşı koruma arzusu, isabetle vurgulanmış: Kaçınılmaz sona doğru babanın

duygusal çalkantıları abartısız.

Anne (Olivia Williams) ise, gerçeklerden köşe bucak kaçıyor. Eski kocasıyla ilişkilerine dair ayrıntılar olmasa da, belli ki başına buyruk. Tessa, aslında belki bir zamanlar annesinin yaptığı çılgınlıkları kız arkadaşı Zoey'le (Kaya Scodelario) gerçekleştirmek istiyor; çoğunu beceremiyor. Başka bir dramatik vaka olan Zoey ve anne-baba, erkek kardeş... Tessa'yla duygu yoğunluklarını ifade biçimleri farklı olsa da, tümü onu çok seviyor. Ancak, esas olan aşk diye not düşmüştük.

Ölüme ve yaşama ilişkin inancınız ne olursa olsun, şimdi, şu anda gerçekliğimizin ispatı aşk! Tessa'nın (Dakota Fanning) karşısına öyle biri çıkar ki, hem nefes alıp verip kalbinin attığı ama hem de acılar çekerek kesinlikle öleceği gerçeğine çarpar! Babasının

korktuğu da budur zaten ama aşk her şeyi düzenler. Adam (Savaş Atı/War Horse'dan Jeremy Irvine), Tessa'nın komşusu, babasını kaybettikten sonra üniversiteyi kazandığı halde annesini bırakamamış bir 'melek'tir.

Karşımızda müthiş görev duygusu ve enerjiye sahip iki oyuncu olduğundan her yaştan seyirciye, Adam ile Tessa'nın kısa süredeki yaşam sevinçleri akıyor. Özellikle son dönemecten sonra, melodram sömürüsü olmasa da çok ağlıyoruz. Sinemanın amaçlarından biri de bu değil mi zaten? İnsan olduğumuza dair hislerimizi canlı tutmak!

Vizyondaki "Hayat Avcısı"nın da görüntü yönetmeni olan Erik Wilson'ın enfes renk çeşitliliğine sahip görüntüleri.

Ölümü geciktirme sürecinin tıbbi soğukluğu biraz daha kısa tutulabilseydi keşke.

**KARŞIMIZDA MÜTHİŞ
GÖREV DUYGUSU VE
ENERJİYE SAHİP İKİ
GENÇ OYUNCU
OLDUĞUNDAN, HER
YAŞTAN SEYİRCİYE,
ADAM İLE TESSA'NIN
KISA SÜREDEKİ YAŞAM
SEVİNÇLERİ AKIYOR.**

SICAK KALPLER

★★★★

ORJİNAL ADI Warm Bodies

YÖNETMEN Jonathan Levine

UYUNCULAR Nicholas Hoult,
Teresa Palmer, John Malkovich,
Analeigh Lipton, Rob Corddry,

Dave Franco

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 98 dk.

DAĞITIM Tiglon (Fida Film)

G ENÇ YAZAR ISAAC MARION'IN AYNI ADLI ROMANINDAN, RÜŞTÜNÜ İKİ YIL ÖNCE "ŞANSA BAK" (50/50) İLE ispatlayan yönetmen Jonathan Levine'in senaryolaştırdığı "Sıcak Kalpler", dört başı mamur bir zombi-komedi.

Zombi salgını sonrasında Amerika'dayız. Grigio'nun (John Malkovich) önderliğinde, bir grup insan uzun duvarların çevrelediği bir gettoda yaşıyor. Silahlı birlikler var ve düzenli aralıklarla ilaç gibi gereksinimlerini karşılamak için zombilerin yaşadığı bölgeye girmek zorunda kalıyorlar.

Zombilerin cephesinde de durum aynı. Onlar da acıktıklarında, lezzetine doyamadıkları insanların peşine düşüyorlar. Zombilerin dünyasında bir de, kalbi hâlâ atanları kokusundan anlayan, kas ve iskeletten oluşmuş, "Kemikli" denen hızlı ve güçlü bir tür daha var ki, görüntüleriyle dehşet saçıyor.

Bu noktaya kadar, zombi filmlerinin genel ve temel özelliklerine haiz bir film "Sıcak Kalpler". Düşünmeyen, hep aynı şeyleri yapan, ama saldırıya geçtiğinde hızlı koşabilen, hırıltılar çıkaran kana susamış zombiler var karşımızda. Ama çok şık bir sürprize sahip: Jenerikten itibaren, isminin sadece ilk harfini anımsayan ve bir zombiden beklenmeyecek 'farkındalık'a sahip, belli ki insanken bayağı yakışıklı bir delikanlı zombinin ağzından dinliyoruz hikayeyi.

R, hemen her gün aynı şeyleri yaptığı hayatını bir ceset olarak yaşamaktan hayli sıkın; geçmişini hatırlamaya çalışıyor, plak koleksiyonu var ve bir uçağın içerisinde yaşıyor! Gene de bir zombi o ve acıktığında da insan etinin peşine düşmekten geri kalmıyor. Grigio'nun kızı Julie'yi (Teresa Palmer) gördüğünde, kalbi çarpmaya başlıyor! Bilmeden sevgilisi Perry'yi (Dave Franco) öldürüp beynini mideye indirirken de Perry'nin anılarına ortak oluyor. Julie'yi saklayıp koruyor. Üstelik aşık olduğu için zombilikten

**"SICAK KALPLER" HEM
TÜRE SADIK KALIP HEM DE
YENİ BİR ŞEYLER
SÖYLEMEYİ BAŞARIYOR.
ZEKİCE KOTARILMIŞ BİR
KORKU KOMEDİYE HASRET
KALDIYSANIZ EĞLENCİLİ
BİR 98 DAKİKAYA HAZIR
OLSANIZ İYİ EDERSİNİZ.**

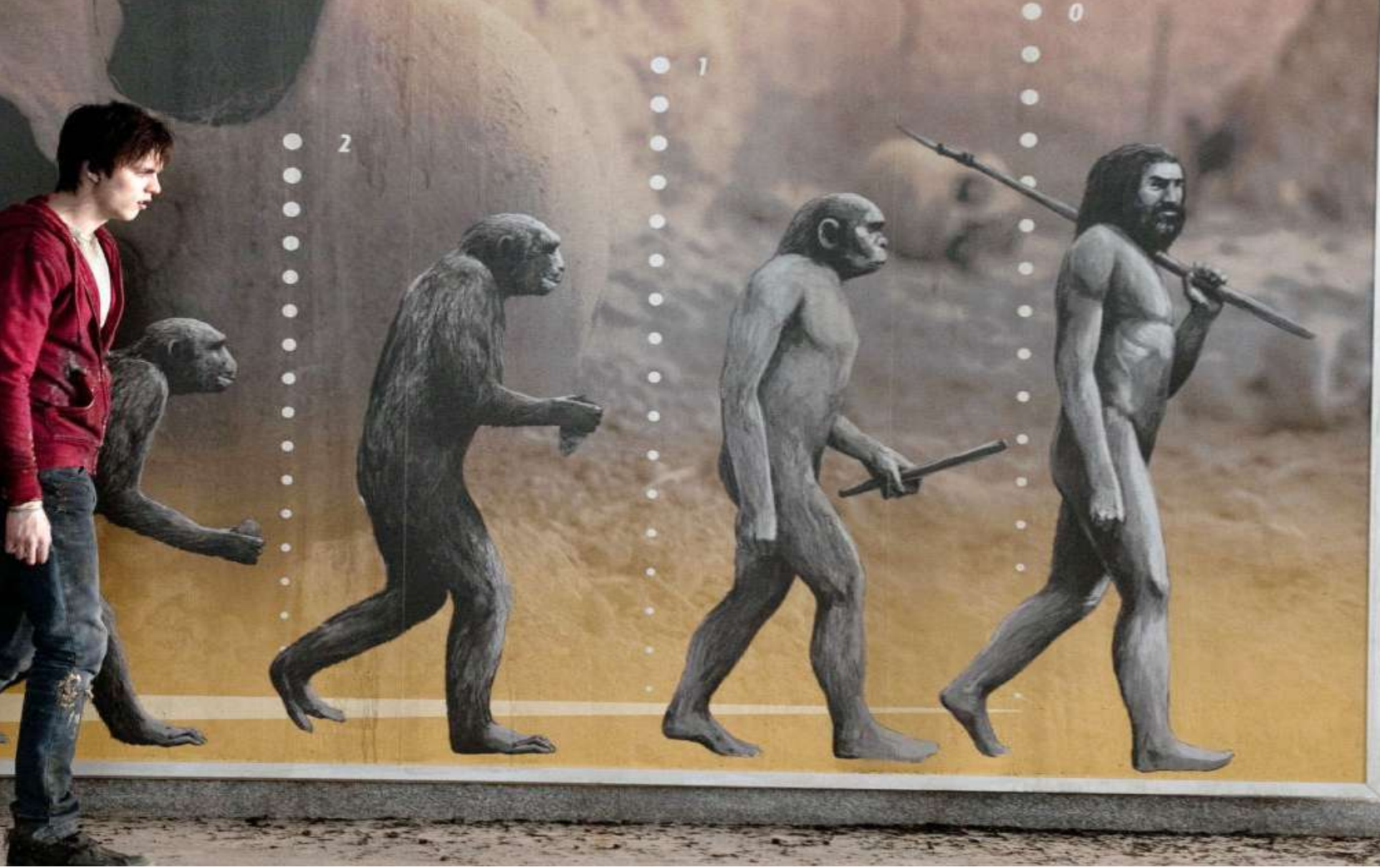
insanlığa doğru evrim geçirmeye de başlıyor. Hatta onun durumu, diğer zombileri de insanlaşmaya doğru götüren bir süreci başlatıyor.

"Sıcak Kalpler" in en eğlenceli tarafı, komedi ile korku dozunu ilginç bir denklemlerle bir araya getirmesi. Zombilik müessesesinin en mide kaldıran detaylarını gösterirken insanın midesi bayağı bulanıyor doğrusu! Bir zombinin Kemikli'ye dönüşme sürecini gösteren tek kare bile bunu hissettiriyor. Bir yandan da film adeta Sait Faik Abasıyanık'ın "Dünyayı güzellik kurtaracak/Bir insanı sevmekle başlayacak her şey" dizelerine nazire yaparcasına zombilerin istilasına uğramış dünyada, zombilerin ilacının sevgi olduğuna dair naif bir mesaja sahip.

R rolünde yeni kuşak oyuncular arasında yerini git gide sağlamlaştıran Nicholas Hoult,

EVOLUTION

The story of life

Julie rolündeki Teresa Palmer tuhaf ama hoş ve sempatik birer Romeo-Jülyet'e dönüşürken, John Malkovich az görünse de gelecekte umutsuz, sert mizaçlı Grigio'ya derinlik katmayı başarıyor. Ama gönül isterdi ki, kız babası olmasının (!) üzerine bir de zombi damat adayıyla karşılaşmasının parodisine filmde daha fazla yer verilsin!

"Sıcak Kalpler" genç bir yazarın ve genç bir yönetmenin bakış açısını her karesinde hissettiriyor. Bolca popüler kültür referanslarıyla bezeli ve başarılı soundtrack'i sayesinde genç izleyicileri gönülden tavlatacağı ortada. Bugünün insanının başını dijital alemde kaldırmadığı sosyal medya çılgınlığına dair eleştirisinin yanında, zombileşmeyi, git gide daha sevgisiz ve hoyrat bir yaşamın içine sürüklenişimizin bir metaforu olarak da

başarıyla işleyen Jonathan Levine, kıyamet sonrası bir dünyanın tasvirini de ekonomik bir dille perdeye yansıtmayı başarıyor.

Çok büyük bir film değil ama şimdiden "Zombieland" gibi kendine has bir korku-komedi olarak takdir göreceği kesin. Üstelik mor damarlarla süslü bembeyaz teni, faltaşı gibi açık gözleriyle dünyaya ve Julie'ye durmaksızın bakan, insan beyni yemekten çok hoşlanan bir zombiyi genç kızların sevgilisi haline getirme çabası bile takdire şayan bir cesaret örneği! Zombi filmlerinin ezberini bozma konusunda da öyle...

Zombi mitolojisine katkıları esprili ve (kendi içinde) son derece mantıklı!

Julie'nin sevgilisi Perry'nin ölümünün ardından fazla üzülmemesi şaşırtıyor.

**YÖNETMEN LEVINE
BUGÜNÜN İNSANINA
GETİRDİĞİ SOSYAL
MEDYA ELEŞTİSİNİN
YANINDA,
ZOMBİLEŞMEYİ,
SEVGİSİZ BİR YAŞAMIN
METAFORU OLARAK DA
BAŞARIYLA İŞLİYOR.**

KOLEKSİYONCU 2

ORİJİNAL ADI The Collection

YÖNETMEN Marcus Dunstan

OYUNCULAR Christopher McDonald

Josh Stewart, Emma Fitzpatrick

YAPIM 2012 ABD

SÜRE 82 dk.

DAĞITIM Duka Film

(Horizon International)

**KORKUDAN ZİYADE
'SLASHER' TÜRÜNE YAKIN
DURAN, HATTA 'İSTİSMAR
SİNEMASI' ÖRNEĞİ
DİYEBİLECEĞİMİZ BİR FİLM.**

BAŞTAN UYARALIM; KAN-REVANA, PARÇALANAN BEDENLERE, BAKILAMAYACAK DENLİ 'YOĞUN ŞİDDET' E TAHAMMÜLÜNÜZ yoksa "Koleksiyoncu 2" den uzak durmakta fayda var. Ama bunca efekti, sinir bozucu bir şekilde 'eğlenceli' buluyorsanız film size göre.

2009 yapımı "Koleksiyoncu" (The Collector), aslında daha tedirgin edici bir hikayeye, sınırları tel tel girmeyi başarmıştı. Karısını ve çocuğunu tefecilerin şerrinden kurtarmak için geceyarısına kadar bir evi soyup para bulmayı hedefleyen Arkin, gizlice girdiği evde kafası maskeli psikopat bir katilin var olduğunu, oradaki aile üyelerini bağlayıp akıl almaz işkenceler ettiğini, evi de ölümcül tuzaklarla donattığını fark etmiş, buradan imkansız olsa da kurtulmaya çabalamıştı.

İlk filmin finalinde tam kurtulmuşken yeniden Koleksiyoncu'nun eline düşen Arkin, devam filminde, kaçırılan bir kızın peşinden güçlü bir ekiple birlikte psikopatın yaşadığı virane mekana gidiyor. Elbette labirenti andıran bu mekan yine akıl almaz tuzaklarla dolu ve tek

tek ölümler başlıyor. "Testere" (Saw) serisindeki Jigsaw'un zekice tuzaklarını çağrıştıran, öte yandan "Otel" (Hostel) filmlerindeki sadistçe 'parçalamalar'ı aratmayan bu ölümler karşısında Arkin, bir nevi "Şeytanın Ölüsü" (Evil Dead) serisinde Bruce Campbell'ın canlandığı Ashley gibi. Nasıl ki o filmde 'Şeytan'la yalnızca Ash baş edebiliyorsa, burada Koleksiyoncu'nun hakkından da bir tek Arkin gelebiliyor.

Korkudan ziyade 'slasher' türüne yakın duran, hatta 'istismar sineması' örneği diyebileceğimiz bu ikinci filmde de, psikopatın neden bu katliamları yaptığını, koleksiyonun neyi amaçladığını anlayamıyoruz. Ama zaten bu tür filmlerde bütün mesele, beklenmedik anlarda akla gelmedik tuzaklara yakalanan insanların parçalanışını görmek değil mi?

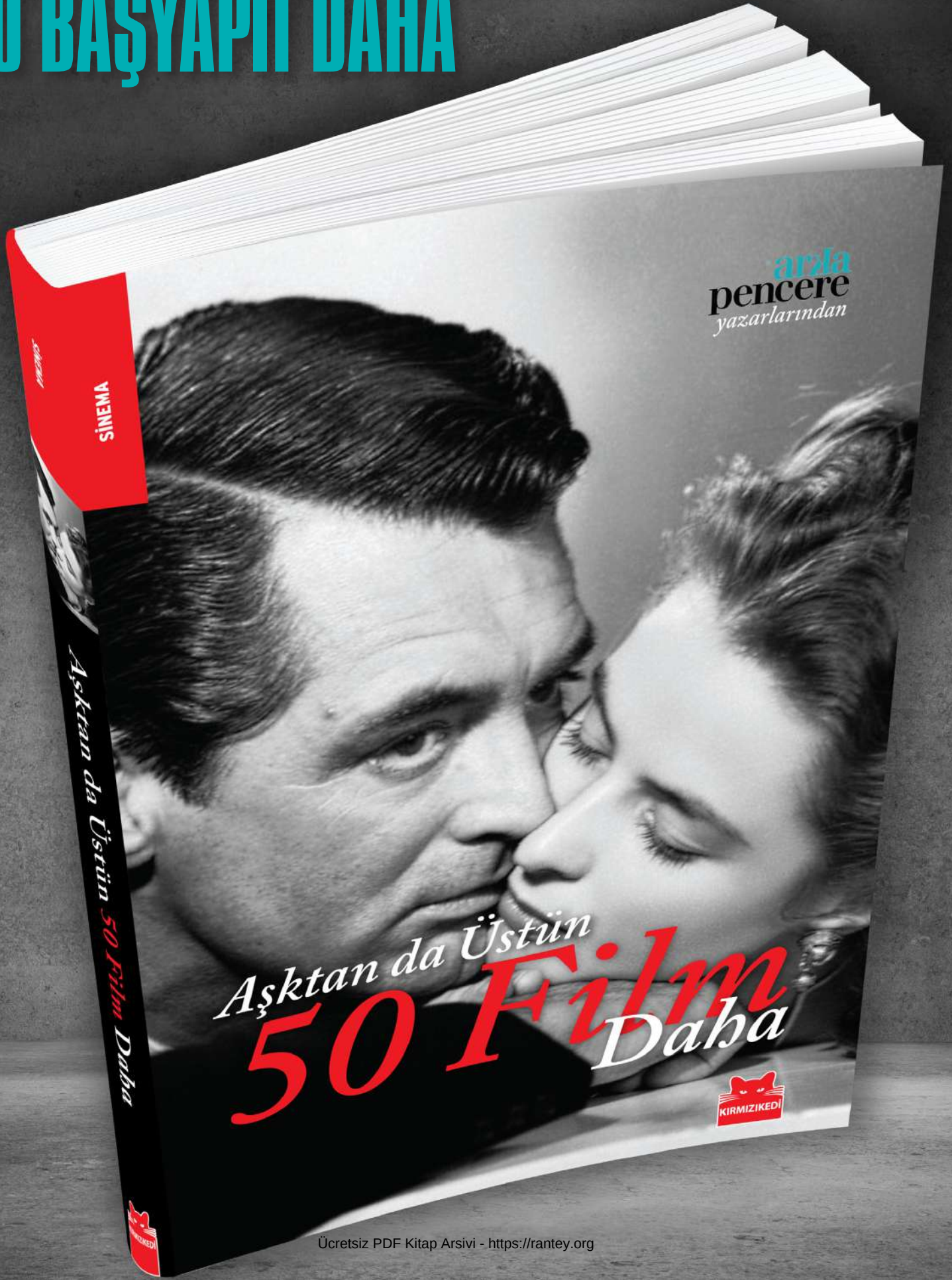

Bakması zor olsa da, ölüm ve şiddet sahnelerinde kullanılan efektler çok başarılı.

Koleksiyoncunun kaçırıldığı insanlar niye zombiye dönüşmüş ve ekip tarafından niye öldürülüyor, belirsiz.

YEDİ YAZAR, YEDİ AYRI ÜSLUP
50 BAŞYAPIT DAHA

KARLAR KRALİÇESİ

ORJİNAL ADI Snezhnaya Koroleva

YÖNETMENLER Maksim Sveshnikov,

Vlad Barbe

SESLENDİRENLER Anna Shurochkina,

Cindy Robinson, Christopher Smith

YAPIM 2012 Rusya

SÜRE 80 dk.

DAĞITIM UIP (TMC)

HIZLI BİR ANLATIMLA BAŞLAYAN "KARLAR KRALİÇESİ", KÜÇÜK BİR KIZIN, KÖTÜ KRALİÇEYİ ENGELLEMESİNİN HİKAYESİ.

MASALIN İLK ANLATICISI DANIŞKALI ANDERSEN'İN SIKAK MEMLEKETLERİN İNSANI OLMAMASI VE EN ÇOK Ruslar tarafından animasyonunun yapılması bir rastlantı değildir belki.

Kötü bir kraliçenin kuzey rüzgarını kullanarak dünyayı ve insanları dondurmasını bu kadar gerilimle vermenin kültürel sebepleri olabilir.

Hızlı bir anlatımla başlayan "Karlalar Kraliçesi", küçük bir kızın, çok sevdiği beyaz samuru ve onu kandıran trolle birlikte kötü kraliçenin emellerini gerçekleştirmesini engellemesinin hikayesi. Kötülerin silahı kuzey rüzgarı, küçük Gerda'nın umudu, babasından kalan ve insanların ruhlarını yansıtan ayna.

Öfkenin insana zarar getirdiği, bir kötülüğün başka bir kötülükle telafi edilemeyeceği gibi mesajları, eğlenceli ve heyecanlı bir anlatımla küçük izleyicilere aktarabilecek bir film karşımızdaki. Sıkıntısı, hızla bir şeyler söyleyip geçmesi. Girişte de, devamında da, kraliçenin emelleri, konuk oldukları krallık gibi, zayıf kalan bir şeyler var. Hikayeyi zenginleştirecek olan

unsurlar, tuhaf yamalar gibi duruyor daha çok. Trolün yol boyunca kafasını karıştıran gelişmeler ve dönüşümü ne kadar anlamlı oysa.

Buzlar altında bir ülkede geçmesi kadar, huysuz trolle Gerda'nın samurunun hareketleri, mimikleri, akla "Buz Devri" (Ice Age) serisini getiriyor. Filmin dikkat çeken yanının bu sevimli hayvanların koşturması olması muhtemel.

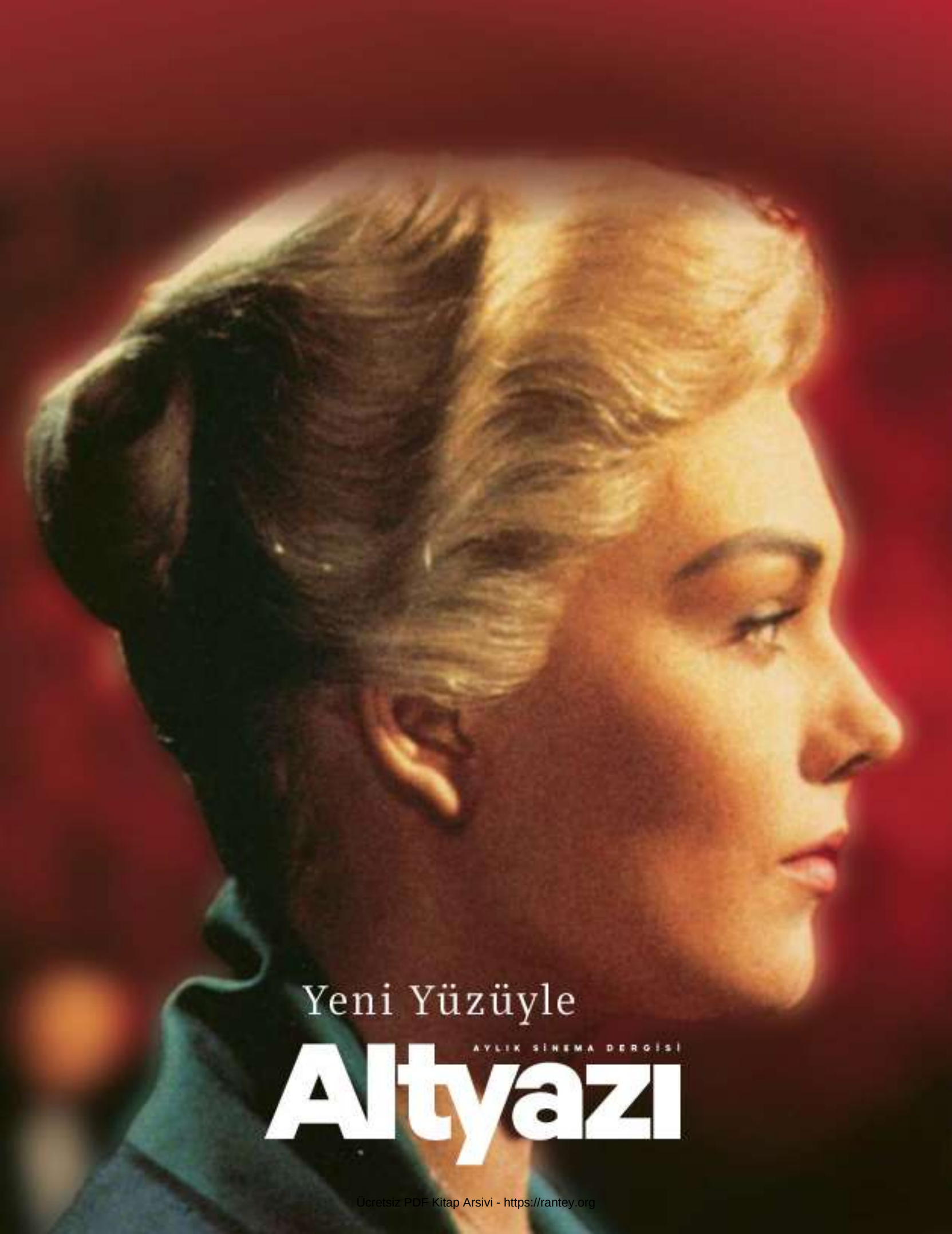
Çizgileri Amerikan animasyonlarını andıran Rus filminin 'kamera' hareketleri de kayda değer. Filmin heyecanına ek olarak, alışılmadık bir sükuneti olduğu söylenebilir. Sabit kısa planlar üstüne kurulu bir çizgi film de olmadığından, zaman zaman atmosferiyle izleyeni saran bir gerilim filmi izlediğini sanmak mümkün. Küçük izleyicilere uygun olmadığından değil, niteliğin dikkat çekiciliği bu hissi verdiğinden.

Bir Rus animasyonunun özgün atmosferiyle genç izleyicilerin dünyası zenginleşebilir.

Akıcı olsa da, kimi sahneleri apar topar geçen, acele edermiş gibi bir hali var.

Yeni Yüzüyle

AYLIK SINEMA DERGİSİ

Altyazı

EL CİN

YÖNETMEN Hasan Karacadağ
UYUNCULAR Fulya Zenginler, Serdal

Genç, Oğuzhan Yıldız,
Hande Kaplan

YAPIM 2013 Türkiye

SÜRE 106 dk.

DAĞITIM UIP (J Plan)

**SEYİRCİYİ 'ŞEYTAN
KEFENİ'NE SARINMAKTAN
VE 'AZRAİL YOKUŞU'NA
TIRMANMAKTAN BETER
EDEN BİR FİLM...**

ARTIK BİRİLERİNİN HASAN KARACADAĞ'A KORKU-GERİLİM SİNEMASININ, FİLM BOYUNCA DUR DURAK BİLMEYEN bozuk plak gibi 'cızzzt bızzzt' diye sesler çıkarmaktan öte bir şey olduğunu anımsatması gerek. Arka Pencere'nin 145. sayısındaki "Dabbe: Bir Cin Vakası" yazımda, "Dabbe Üçlemesi"ni kastederek, "Karacadağ, gerilim unsurları yaratmakta giderek daha başarılı oluyor" demiştim ama dilim tutulsaymış! Belli ki çok erken ve iyimser konuşmuşum.

"El Cin", hayatımda gördüğüm en kötü filmlerden biri. Tam anlamıyla 'saçmalığın daniskası' var karşımızda ve 'korku' adına kendi kendine açılan kapılardan, sallanan sandalyelerden, aynada beliren gölgelerden vb. medet ummak tavan yapmış durumda. Kahrolası "Blair Cadısı" (The Blair Witch Project) öyle bir zehirli tohum saçmış ki etrafına, taklitlerinden iyiden iyiye usanmış, bunalmış, sıkılmış, yaka silkmiş durumdayız. "Her yıl Anadolu'da 14 bin kişi esrarengiz biçimde ortadan kayboluyor" notuyla açılan film, öylesine karman çorman bir

senaryoya dayanıyor ki inanılır gibi değil. "El Cin" in olay örgüsü ve efektleri belki orta halli bir lunaparkın korku tüneline 5-10 yaş arası çocukları biraz heyecanlandırmak için kullanılabilir ama işe sinemayı, beyazperdeyi karıştırmak gerçekten haddini aşmak oluyor.

Bu seferki korku mekanı olarak Şile'yi seçen Karacadağ, bir kız çocuğunun kayboluşundaki gizemi araştırırken kabuslara gark olan üniversiteli beş gencin olayı aydınlatma serüveni olarak kurgulamaya çalışmış filmi ama hiç kusura bakmasın, seyirciyi 'Şeytan kefeni'ne sarınmaktan ve 'Azrail yokuşu'na tırmanmaktan beter etmiş. Her 20 saniyede görsel-işitsel efekt boca eden, oyunculuk namına da en ufak bir pırıltının göze çarpmadığı "El Cin" i hemen unutmak, en iyisi.

Akın'ın kız kardeşini canlandıran minik oyuncu toplam bir dakika görünüyor ama filmin en iyisi.

Bir 'uçan makas' sahnesi var ki öyle böyle değil.

AŞK, ŞİMDİ

KOŞULSUZ SEVGİ

ÖLDÜREN TUTKU

SICAK KALPLER

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
AŞK, ŞİMDİ							
EL CİN			★				
KARLAR KRALİÇESİ							
KOLEKSİYONCU 2		★★	★	★	★		
KOŞULSUZ SEVGİ							
ÖLDÜREN TUTKU		★★★★		★★★★★			
SICAK KALPLER				★★★★			★★★★★
AŞK KIRMIZI		★	★	★★	★	★★	★★
ÇANAKKALE: YOLUN SONU	★★★★			★★★★			★
DEV AVCISI JACK	★★	★★★★		★★	★★		
G.I. JOE: MİSİLLEME		★★		★★			
GÜÇBE		★★		★★			
HAYAT AVÇISI		★★		★★★★			
HITCHCOCK	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
JİN	★★★★★	★★★★★	★★	★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
LANET		★★★★		★★★★	★★★★		★★★★
MAHMUT İLE MERYEM		★					
MUHEŞEM VE KUDRETLİ ÖZ	★★★★	★★★★★		★★★★	★★★★		
MUTLULUK		★★★★			★★★★		
SABİT KANCA	★★	★				★	
ŞEYTANIN ORMANI					★		
YALNIZ GEZEĞEN			★★★★		★★★★	★★★★	
YEDİ PSİKOPAT	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★		★★
YOLDA			★★★★		★★★★		
CELAL İLE CEREN	★	★★		★	★★	★★	★

TALİHSİZ ‘SİNEMA KUŞU’ SAFİYE

Necati Güngör’ün 1990’da yayımlanan **“Sinema Kuşu Sevgilim”** kitabına adını veren öyküsünde talihsiz sinemasever Safiye’yi tanırken, bugünkü ruh halimize uygun **‘gam kasavet’** yüklü bir atmosfere giriyor, çoğu yıkılmış olan o eski **sinema salonlarını** düşünüyoruz.

BU YILKİ FESTİVALİN EN DİKKAT ÇEKİCİ TARAFI NEDİR DİYE SORSALAR, ‘KOŞUŞTURMACA’ EKSİKLİĞİ DİRDİM. İKİ SEANS ARASINDA ORTAKÖY-FERİYE İLE NİŞANTAŞI-CITY’S YA DA BUNLARDAN BİRİYLE

Beyoğlu-Atlas mesafesini kat eden sinemaseverler de mutlaka olmuştur-olmaktadır ama zaten o güzergahlarda ‘koşuşturmak’tan değil, ‘yolculuk’tan söz edilebilir ancak. Festivalin can damarı İstiklal Caddesi’nde yalnızca iki salona ‘sığılması’, bunların da karşı karşıya bulunan Atlas ve Beyoğlu olması, o çok özel hareketliliği, atmosferi, ruhu ve cıvıltıyı epeyce törpülemiş durumda bana sorarsanız. ‘Gedikliler’ iyi bilir, eskiden, yani Emek’in, Alkazar’ın, Sine-Pop’un, Dünya ve sonrasında Fitaş salonlarının da festival gösterimlerine ev sahipliği yaptığı yıllarda bir film den çıkıp diğerine yetişmek, tatlı bir telaşa yol açardı. Şimdi hem zaman bol hem de mesafe çok kısa; Beyoğlu’ndan çıkıp Atlas’a girmek, ağır çekimle bile iki dakikayı geçmiyor. Eskiden caddede ‘festival havası’ esirdi, şimdi salonların girişinde bekleyen küçük ‘seyirci öbekleri’ söz konusu.

Bunları, kan ter içinde bir filme yetişmeye çalışırken sağa sola çarparak koşturmaktan ya da bu haldeki insanları izlemekten büyük keyif aldığım için yazmıyorum elbette... Festivalin, programatik açıdan değilse bile pratik olarak hayli ‘daraltılmış’ olmasına vurgu yapmak istiyorum yalnızca. Üç beş yıl öncesine kadar Beyoğlu’ndan beş altı festival salonu olurdu, sayı şimdi ikiye indi. Ve bu daralma, Emek’in içler acısı son halini görenlerden biri olarak benim de içimi fena halde ‘daraltmış’ durumda. “Trendeki Yabancı”da da bu hafta içimdeki daralmaya uygun, gam kasavet yüklü, bedbaht ve acıklı bir sinema öyküsünden söz edeceğim müsadenezle.

Tarık Dursun K.’nin deyimiyle bir ‘ara kuşak hikâyecisi’ olan, “kimi hikâyelerinde, hikâyemizin geleneklerine uyum gösterirken kimi hikâyelerinde de giderek geçerliğini yitirmekte olan geleneğin dar kalıplarını zorlayan” Necati Güngör’ün ilk basımı 1990’da Cem Yayınları’na yapılan “Sinema Kuşu Sevgilim” kitabına adını veren sekiz sayfada anlatılan Safiye’nin öyküsü bu. 80 sayfalık kitapta toplam sekiz öykü yer alıyor ve “Sinema Kuşu Sevgilim” 1990 yılında Ömer Seyfettin Öykü Ödülü’nde birincilik almış.

Benim, 1978’de yayımlanan günlük Aydınlık gazetesindeki yazılarından tanıdığım, uzun yıllar basın dünyasında redaktörlük-editörlük yapmış olan, İ.Ü Hukuk Fakültesi mezunu 1949 Malatya doğumlu Necati Güngör, kitaptaki diğer öyküler de okunduğunda hemen anlaşılacağı gibi (“Yanlı Rüya”, “Akarsuyun Aynasında Düşler Görülür”, “Genç Bir Şair İçin Aşk Rüyası”) düşler ve rüyalarla içli dışlı bir yazar ve Safiye’nin öyküsünün anlatımında da rüyalar önemli yer tutuyor.

Mahalleden bir kız Safiye. Bir fabrikada gece bekçiliği yapan Galip Dayı ile ev kadını Mevrure Hanım’ın, tecavüzcüsüyle evlendikten dört yıl sonra boşanan, doktorların “tekrarlayabilir” dediği verem hastalığına yakalanan, sinema sevdalısı, ailesine yük olmak istemediği için sinema biletlerini evdeki dikiş paralarıyla alan, mutsuz bir kadın... “Bizim o yoksul mahallede, o yoksul insanlar arasında bile çılgın sinema tutkunları hiç eksik olmazdı. Bütün gün çalışıp kazandıkları üç beş lirayı

boğazlarından, sofralarından esirgerlerdi de sinemadan esirgemezlerdi, ne garip! Sinema, o silik ve solgun dünyamızın canlı, renkli, anlamlı tek yanıydı belki de” diyen yazar, devamında Safiye’yi de şöyle tanıtır: “Ama Safiye için ayrı bir tutku, apayrı bir sığınma; içinde soluk almayı düşlediği bir dünya özlemiydi. Filmin

kişileriyle paylaşmak istediği, onlarla nice ortak duyguları vardı yüreğinde. Daha çok Cuma günleri kadınlar matinesine giderdi (...) Kendi başına sinemalara gider, gördüklerini de gelip anlatırdı yakınlarına. İş alaya vurur, filmdeki kızın yerine kendisini koyar, başından geçenleri anlatıyormuş havasını verirdi. Bunu yaparken de gerçekten duygulanır, gözpınarlarında zülali damlacıklar belirir, onun bu halleri bize de bulaşırdı!”

Anlatıcı, gördüğü üç rüyadan söz ediyor öykü boyunca... Bir rüyada Safiye, mahallenin yazlık sinemasında gösterilen bir filmde kendi hayatını oynuyor: “Film oynarken orada bulunan herkes ağlamaya başlıyor. Ben de ağlıyorum, Safiye de...” Sonuncu rüyayı ise Safiye’nin ölümünün üçüncü gününde görüyor...

“Şimdi öyle insanları ağlatan filmler yok. Her şey gibi filmlerin konuları da değişti sanki zamanla (...) Yalnızca filmler değil, eski sinemalar da kalmadı zamanla. Ne çok sinema vardı eskiden... Yazlıklar, kışlıklar... Çoğu yıkıldı; hanlar, apartmanlar yapıldı yerlerine” diyen, sanki bugünü de anlatan bir öykü “Sinema Kuşu Sevgilim”.

Sahi, ne çok sinema vardı eskiden...

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

EASY RIDER

1960’larda sadece Amerika değil, tüm dünya **toplumsal değişim** rüzgarlarıyla çalkalanıyordu. Sinema sanatı da bu değişimden nasibini sert biçimde aldı. Bu süreç boyunca başı çeken kavram **özgürlükse**, bunun perdedeki en başarılı temsili **“Easy Rider”**dı. Film, aynı zamanda, ana kahramanları Billy ve Wyatt üzerinden Amerikan sinemasının en muhafazakar türlerinden westerni de tersyüz ediyor, atların yerine motosikletleri yerleştiriyordu.

ÇEKİLDİĞİ KOŞULLARI VE DÖNEMİ “EASY RIDER” (1969) KADAR BİREBİR TEMSİL ETMEYİ BAŞARAN BİR BAŞKA FİLM BULMAK ZORDUR. “60’LI YILLARA GİRİLİRKEN” DİYOR DENNIS HOPPER, “SİNEMA TOPLUMDAKİ DÖNÜŞÜME CEVAP VERMEKTEN GİDEREK UZAKLAŞIYORDU.” HOPPER HAKLIYDI. DORIS DAY - ROCK HUDSON VE ONLARIN türevleri olan dönemin romantik ekran çiftleriyle dizginlerin hâlâ kendi ellerinde olduğunu sanan Hollywood stüdyoları aslında devasa bir yanılsamanın içinde yüzüyorlardı. 1950’lerde ev hanımlarının sofranın hazır olduğunu bildiren zilleri, 1960’larda yerini çoktan toplumun genel ahlaki normlarının S.O.S. verdiğine dair kulak çınlatan çan seslerine bırakmıştı.

Kennedy suikastı, Vietnam Savaşı, kadın ve azınlık hareketleri ABD toplumundaki genel geçer kuralları güncelliyordu. II. Dünya Savaşı’nın ertesinde doğan ‘baby boom’ kuşağı ise bu kurallara başkaldırmanın yolunu rock ‘n’ roll dinlemekten ve Woodstock gibi festivallerden tüm dünyaya barış mesajları yollamaktan geçtiğini düşünüyordu. (Nitekim “Easy Rider”ın gösterime giriş tarihi Woodstock’tan tam bir ay öncesine tekabül ediyor.)

1960’larda insanlık kayda değer bir dönüşümün eşliğindeyken, sinema endüstrisi de bir krize yuvarlanıyordu. Hollywood, toplumun nabzını tutmayı beceremez hale gelmişti. Stüdyolar resmen denize

düşmüş, sarılmak için yılan arıyorlardı. Dönemin gençleri onları “Easy Rider” gibi filmlerle sudan çıkaracak ve fakat değişimin de bir parçası yapacaklardı. Stüdyolar güçten düştükçe beyazperdede o dönem sinemasal cüretkarlığın dozu artacaktı.

O günlerde Peter Fonda neredeyse başlı başına bir alt türe dönüşen motosiklet filmleriyle ilgili artık son noktayı koymak istiyordu, yeni projesi için Dennis Hopper’a yönetmenlik ve başrolü paylaşmaları teklifinde bulundu. Hopper ve Fonda’yla birlikte senaryoya son şeklini veren isimse “Garip Doktor” (Dr. Strangelove), “Kumarbazlar Kralı” (The Cincinnati Kid) ve “Barbarella” gibi filmlerle kaleminin keskinliğini gösteren Terry Southern’dı. “Easy Rider” için marşa basılmıştı.

Filmin ortalarında Billy (Peter Fonda) ve Wyatt’ın (Dennis Hopper) düştükleri hapisanede rastladıkları George (Jack Nicholson) ikisine “Hepimiz aynı kafesteyiz” der. Tek bu cümleyle bile “Easy Rider”ın dönemin gençlerinin hislerine tercüman olduğunu söylemek yanlış olmaz. Ama dahası var! “Easy Rider” 1960’ların sonunda zirvesini gören karşı-kültürel hareketin belki de en önemli sinemasal bayraktarıdır.

Film, nereye gitse dışlanan iki hippinin hikayesi. Mardi Gras’daki

karnavala gitmek üzere Los Angeles'tan yola çıkan kahramanlarımız henüz filmin başlarında bir otelin kapısından geri çevrilirler, ardından yolları bir komüne düşer, orada 'yoldaşlarıyla' beraber şöyle bir soluklanırlar. Uğradıkları küçük bir kentte sokaktaki bandolu kutlamaya motorlarıyla daldıkları için tutuklanıp hapse atılır, yan hücredeki George'la tanışır. Kendilerini oradan çıkaran George'u da artçı olarak yanlarına alır, yeniden yola koyulurlar.

Öykü boyunca uyuşturucu cebimizden eksik olmaz. Daha açılıştaki satacakları kokaini denediklerini görürüz. Yol boyunca geceleri ateşin çevresinde bağdaş kurdıkları duraklarda da bu kez kavalieri marihuanadır. Finaldeki 16mm formatında son derece stilize çekilmiş ve kurgulanmış LSD tribi ise görüntü yönetmeni László Kovács'ın her türlü optik oyunla maharetini sergilediği uzun bir sekansa tekabül eder. Zaten filmin Dennis Hopper başta olmak üzere ayık kafayla dolaşan pek az çalışanı vardır. Bu 'spontane' çalışma yöntemi filmin dokusuna sinmiştir. Örneğin filmin en güçlü anlarından biri olan mezarlık sekansı senaryoda yoktur. Pek çok figüran ve set çalışanı Hopper'ın civardaki sokak ve barlardan topladığı insanlardan oluşmaktadır, diyaloglar doğaçlamadır. Zaten "Easy Rider"ı bu denli özel kılan da çekim koşullarını ait

olduğu zamanın hislerine tercüme edebilmesidir.

Bir bakıma film Amerikan sinemasının en muhafazakar türlerinden westerni de tersyüz eder. Nitekim Hopper da bu iki kahramanı kovboy olarak tasarladıklarını, sadece altlarında atları değil, motosikletleri olduğunu ve John Ford'un yıllarca peliküle kazıktan bıkmadığı açık arazilerde dört nala ilerlerlerken, gece de ateş başında koyu muhabbetlere daldıklarını söylüyor. Billy (the Kid) ve Wyatt (Earp) geleneksel olanın kendini yenilemesi gerektiğinin de simgesine dönüşüyorlar.

Steppenwolf, The Byrds, The Band, The Holy Modal Rounders, Fraternity of Men, The Jimi Hendrix Experience, Roger McGuinn gibi dönemin rock gruplarının nefesinden çıkan 'gaz' şarkılar filmin ruhuna itina ile hizmet ediyor. O güne dek filmler için özel enstrümantal besteler yapıldığından, "Easy Rider" sadece toplama parçalardan oluşturduğu ses kuşağıyla da öncü niteliği taşıyor.

Film büyük bir stüdyonun o güne dek dağıttığı ilk bağımsız filmlerdendi. Gösterildiği yıl "Bu filmin konusu yok" gibisinden tepkiler verenler çıksa da (bunlardan biri de Henry Fonda'ydı), "Easy Rider"ın özgürlüğe yaktığı ağıtla kısa sürede gençler arasında toplumsal bir histeriye dönüşmesi uzun sürmemiştir.

SİNEMANIN RÖNTGENCİSİ

Bu hafta gösterime giren son filmi **“Öldüren Tutku” (Passion)** vesilesiyle mercek altına aldığımız **Brian De Palma**, türler arasında yaptığı uzun yolculukta sinema tarihinin kimi **kilometre taşlarına** da imza atmayı başarmış bir usta...

BRIAN DE PALMA... ONUN SANATÇI MI, YOKSA ZANAATKAR MI OLDUĞU KONUSU UZUN YILLARDIR TARTIŞILADURDUN, SİNEMANIN ‘YENİLMEZ’ USTALARINDAN BİRİ KARŞISINDA DURDUĞUMUZ GERÇEĞİNİ TARTIŞMAYA BİLE GEREK YOK bize göre. İçerikten ziyade biçime öncelik tanıdığını iddia etmek de mümkün, ama bu durumun onun sinemasını zedelediğini düşünmek yanlış olur. Aksine biçime verdiği önem, zaman zaman ‘zayıflayan’ içeriği güçlendirme, ayağa kaldırma işlevi de görüyor. Öte yandan bir zamanlar ‘Hitchcock’un varisi’ yakıştırması yapılan, Antonioni ve Eisenstein’a yaptığı göndermelerle de dikkat çeken bir isim Brian De Palma. ‘Kan’ unsurunu bir anlatım elemanı olarak kullanma konusundaki becerisini bir ‘imza’ haline getiren yönetmen, stilize şiddete prim veren sinemasını keskin manevralarla çekici kılmayı da biliyor. Türler arasında gezinmesine karşın, çerçevelmeleri ve kurgusuyla kendini hissettiren bir sinema anlayışıyla var olan De Palma, ‘anti kahraman’ yaratma kaygısını da her filminde gözümüze sokmayı başarıyor. Onun imzası haline gelen bir başka özelliği ise sıklıkla ‘röntgenci’ bir yapının peşine takılmasıdır...

11 Eylül 1940’ta Newark, New Jersey’de doğan Brian Russell De Palma, doktor bir babanın oğlu olarak büyürken, annesinin babasını sadakatsizlikle suçlayıp ayrılmasıyla yeni bir döneme girer. Elindeki kayıt cihazıyla babasının annesini aldattığına dair bir kanıt arayan ve böylece sinema hayatının belirleyicilerinden olan ‘röntgencilik’in temellerini atan genç Brian, Columbia Üniversitesi’ne fizik okumak üzere yazılmasına karşın, bir süre sonra sahne

sanatlarına geçerek sanatsal gelişimi üzerine sağlam bir adım atar. Ancak sinemaya olan ilgisi, onu kısa filmlerle başlayan bir kariyere doğru yönleltecektir. Bazıları ödül de alan çömezlik dönemi kısa filmleriyle dikkat çeken sanatçı, bu sayede Sarah Lawrence College’da yazarlık bursu kazanır. Bu yıllarda (1964-66), sinemaya çıkışı 1969’u bulacak olan ilk uzun metrajlı filmi “Düğün Partisi”ni (The Wedding Party) meşakkatli bir çalışmanın ardından çeken De Palma, Jill Clayburgh ve Robert De Niro gibi gençcek ‘oyuncu adayları’nın ilk adımlarının da müsebbibi olur böylece.

YÖNETMENİN SİNEMALARA ÇIKAN İLK UZUN METRAJLI FİLMİ “MODAYA UYGUN CİNAYET” (MURDER À LA MOD) GÖSTERİME GİRDİĞİNDE YIL 1968’DİR VE HEMEN ARDINDAN ROBERT DE NIRO’YU BAŞROLE TAŞIYAN “KUTLAMA” (Greetings) ve “Merhaba Anne!” (Hi, Mom!) alır sırayı. ‘Karşı olmak’ kavramıyla vücut bulan ve dönemin Amerikan politikalarına eleştirel bir bakış getiren bu iki filmin arasına sıkışan Euripides uyarlaması “Dionysus”, De Palma sinemasının sonraki dönemlerine ışık tutan ipuçları taşımaktadır. Uçuk kaçık bir komedi olan “Tavşanını Tanı”nın (Get To Know Your Rabbit) ardına takılan “Kız Kardeşler” (Sisters) ise, yönetmenin sinemasında belirginleşecek Alfred Hitchcock etkisinin ilk sağlam adımı olarak öne çıkar. De Palma’nın ‘tür’ kavramı üzerine kafasını yormasını da sağlar bir yandan bu film.

1970’lerin ilk yarısıdır ve adeta nefes almadan film çekmeye başlar Brian De Palma... Müzikal ve korku türlerini aynı potada eriten ilginç bir deneme olan

“Cennetteki Hayalet” (Phantom Of The Paradise) ve senaryosunu Paul Schrader’in yazdığı ‘kuşku’yla anlamını bulan gerilim “Saplantı”yı (Obsession) geride bıraktıktan sonra ilk ‘hit filmi’ne soyunur sinemacı. Stephen King’den uyarladığı “Günah Tohumu” (Carrie), giderek bir kült filme dönüşür ve izleyenleri fazlasıyla irkiltten bir korku operası kimliğiyle sinema tarihine geçer. Sonraki filmi “Gizli Kuvvet” (The Fury), “Günah Tohumu”nun izlerini takip eden ama onun kadar başarılı olmayan bir çalışmadır. Yine de yönetmeni belli noktalara taşıma işlevini yerine getirir bu film.

De Palma’nın hayatının alçak tonda bir yansıması olan “Amatör Filmler”in (Home Movies) zayıf görüntüsünü bir çırpıda siliveren filmler gelmektedir artık arka arkaya... Yazıp yönettiği korku-gerilim filmi “Cinayet Dakikaları” (Dressed to Kill), bir seri katil hikayesine biçime dönük fırça darbeleri vurur ve psikiyatrik yapısını düşünle gerçek arasına sıkıştırır... Michelangelo Antonioni başyapıtı “Cinayeti Gördüm”e (Blowup) göndermelerle hayat bulan John Travolta’lı “Patlama” (Blow Out), yönetmenin ‘izleme/gözleme’ geleneğini doruğa taşıdığı bir politik gerilime dönüşür...

Ve Brian De Palma filmografisinin en unutulmaz filmine gelir sıra. Yıl 1983’tür ve Oliver Stone’un senaryosuyla yola çıkan sinemacı, mafya filmlerinin en ‘gerçek’ ve ‘acımasız’ olanına imzasını koyar. Ülkemizde anlamsız bir şekilde (öykünün kahramanı Kübalıdır) “Sicilyalı” adıyla gösterime giren “Scarface”, tükenmek bilmeyen bir dinamizmle birlikte, yönetmenin (ve de Al

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Brian De Palma'nın sinemalarda gösterime giren ilk filmi "Modaya Uygun Cinayet" (Murder A La Mod)...

"Günah Tohumu" (Carrie), De Palma sinemasının temelini oluşturan belirgin bir biçeme sahiptir.

"Patlama" (Blow Out), yönetmenin Antonioni'nin "Cinayeti Gördüm" (Blow Up) filmine bir saygı duruşudur.

Pacino'nun) yıldızını parlatır. Şiddete dönük yüzü ve sinema tarihinin en önemli anti kahramanlarından biri olan Tony Montana karakterinin 'varoluş problemi'yle senfonik bir yapıt havası estiren film, 1932 yapımı aynı adlı Howard Hawks klasiğinin modern bir yeniden çevrimidir ama kendine özgü bir 'çember' oluşturarak 'fenomen' olmayı başarır...

YİNE HITCHCOCK'VARİ BİR ATMOSFER ÇABASI İÇİNE GİRDİĞİ, RÖNTGENCİLİK UNSURUNU BİR ADIM ÖTEYE TAŞIDIĞI VE MELANIE GRIFFITH'İ ADETA 'PATLATTIĞI' "SAHTE VÜCUTLAR" (BODY DOUBLE) İLE İLGİYE DEĞER BİR POLİSİYE KOMEDİ

olan "Akıllı Adamlar" (Wise Guys), Brian De Palma'nın sonraki başyapıtının yanında 'çerez' tadındadır. Yıl 1987'dir ve yepyeni bir mafya filmi olan "Dokunulmazlar" (The Untouchables) gündeme oturur. Kevin Costner ve Sean Connery ikilisine Robert De Niro'nun Al Capone karakteriyle katıldığı bu benzersiz yapım, gerçeklerden yola çıkmasının da getirdiği avantajla izleyiciyi yerle bir eder adeta. Ayrıca Eisenstein başyapıtı "Potemkin Zırhlısı"nın (Bronenosets Potyomkin) ünlü Odessa merdivenleri sahnesine yapılan son derece başarılı gönderme de filmi unutulmazlar arasına katmaya yardımcı olur...

Vietnam filmleri arasına katılan "Savaş Günahları"yla (Casualties Of War), bu 'gereksiz savaş'ın farklı bir yönüne kamerasını yönelten Brian De Palma, sonraki filmi "Şenlik Ateşi"yle (The Bonfire Of The Vanities) 'olmamış' bir Tom Wolfe uyarlamasına imzasını koyar. Yönetmenin belki de en kötü filmidir bu ve arada bir kullandığı 'kötü film çekme' hakkından yemiştir bir kez daha... 1992'ye gelindiğinde, psikolojik derinlikler ve kabuslar yeniden gündeme gelir De Palma sinemasında. John Lithgow'un müthiş performansı ile ivme kazanan "İçimizdeki Şeytan" (Raising Cain), masumiyetle şeytani olan arasındaki farkı aynı çizgiye oturarak izleyicinin kafasını karıştırmayı başarır... Bir adım sonrası ise, yine bir suç filmine taşır yönetmeni. Bir kez daha Al Pacino'yla çalıştığı "Carlito'nun Yolu" (Carlito's Way), dört başı mamur senaryosu ve biçimsel zenginliğiyle başyapıt düzeyindedir. Pacino'nun yanı sıra Sean Penn'i de tanınmayacak bir karakterde karşımıza getiren yapım, Brian De Palma'nın şiddetle imtihanında bir kilometre taşıdır...

Televizyon dünyasının unutulmazları

Brian De Palma'nın başyapıtı "Sicilyalı" (Scarface), "Yaralı Yüz" adıyla da biliniyor.

arasına adını yazdıran casusluk dizisi "Görevimiz Tehlike"nin (Mission: Impossible) sinema sanatıyla buluşmasının altına imza atmak da De Palma'ya düşer 1996'da. Bazılarınca burun kıvrılmasına karşın türün başyapıtları arasına girebilecek kimi sinemasal ustalık manevralarına sahip olan film, dizinin hayranlarının da ikiye ayrılmasına

neden olur. Seri haline gelen projenin diğer halkalarında yönetmen olarak De Palma'yı göremeyiz, zira yapımcılara göre bu tür için bir miktar 'sofistike' kalmaktadır onun tarzı... İki yıl sonra çektiği "Yılan Gözler" (Snake Eyes) ile tek makanda müthiş kamera hareketleri ve inanılmaz sahnelerle ustalığını bir kez daha konuşturan yönetmen,

sinemanın teknik kısmına ne kadar hakim olduğunu kanıtlar bir performans sergiler. Nicolas Cage'in de oyunculuk dersleri verdiği film, 'dar alanda gerilim' prensibinin en iyi uygulayıcılarından biri olarak sinema tarihine geçer.

Brian De Palma'nın sonraki filmleri ise "Görev: Mars" (Mission To Mars) ve

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

De Palma "Dokunulmazlar"da (The Untouchables) bu defa Eisenstein'a gönderme yapmıştı.

Suç filmleri arasında önemli bir yere sahip olan "Carlito'nun Yolu" (Carlito's Way)...

De Palma, efsane TV dizisi "Görevimiz Tehlike"nin (Mission: Impossible) ilk sinema filmini de yönetti.

"Öldüren Kadın"dır (Femme Fatale). "Görev: Mars"la bilimkurgusal bir 'inanç filmi'ne soyunan yönetmen, dünya yüzeyinde geçen öykülerinde kullandığı kimi unsurları uzayın derinliklerine taşıdığı filminde, görsel efekt desteğini de yanına alarak düşünmeye çağırır sinemaseverleri.

Bizce bu çabasında pek başarılı değildir ama sevenleri de az değildir bu filmin... 2002 yapımı "Öldüren Kadın" ise, De Palma sinemasının biçimle oynama, kamera açılarına getirdiği çeşitlilik, kurguya getirdiği müthiş dinamizm ve özellikle Rebecca Romijn-Stamos'un 'öldüren güzellik' ile akıllarda yer eder. Yönetmenin suç, suçlu ve kurbanlarla olan teşrikimesaisinin nefes almadan izlenen uzantısıdır bu film...

Brian De Palma'nın şimdilik son üç filmi de onun sinemasının farklı özelliklerini yansıtmaya yönelik ilgiye değer çalışmalardır. 2006 yapımı James Ellroy uyarlaması "Cehennem Çiçeği"nde (The Black Dahlia), 'suçun doğası'ni tanımlayan bir 'kara film' atmosferi yaratma çabasına girer, ama 'yarım başarı' sınırlarında kalır; hemen ertesi yıl çektiği "Örtülü Gerçek"te (Redacted), Amerikan askerlerin Irak'taki pozisyonlarına kendi penceresinden bakar ve eleştiri dozu yüksek bir 'gerçeklik' kurmanın üstesinden gelir.

Beş yıllık aradan sonra yönetmen koltuğuna oturduğu şimdilik son filmi "Öldüren Tutku" (Passion) ise Brian De Palma isminin içini dolduran unsurların bir araya gelmesiyle vücuda gelmiş bir çalışma kimliğiyle önümüze gelir. 'Gerilim', onun baktığı yerden bir başka görünmektedir bir kez daha...

AKTRİSLERLE YAPTIĞI ÜÇ EVLİLİKTEN (NANCY ALLEN, GALE ANN HURD, DARNELL GREGORIO) İKİ ÇOCUĞU OLAN BRIAN DE PALMA, BRUCE SPRINGSTEEN'İN HİT ŞARKISI "DANCING IN THE DARK"IN VİDEOKLIBİNİ DE ÇEKMiŞ VAKTİYLE.

George Lucas efsanesi "Yıldız Savaşları"nın (Star Wars) hazırlık aşamalarında da rol oynayan yönetmen, sinema tarihinin derinliklerinde her daim varlığını koruyacak ustalardan biri. 1960'lardan 2000'li yıllara kadar uzanan parlak kariyeri boyunca kendini sinema sanatının hizmetine veren ve ardından gelen genç isimlere esin kaynağı olacak 'imzalar' bırakan De Palma, kameranın bir sinemacıya verdiği olanakları en iyi kullanan yönetmenler arasında sayılabilir rahatlıkla...

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

CELAL İLE CEREN

★ ★
YÖNETMEN Togan Gökbakar
OLUNCULAR Şahan Gökbakar,
Ezgi Mola, Gökçen Gökçebağ,
Dilşah Demir, Zehra İçöz
YAPIM/SÜRE 2013 Türkiye, 110 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET Tiglon (Çamaşırhane)

“CELAL İLE CEREN”,
GÖKBAKAR’IN “RECEP
İVEDİK”LERDEN
SONRA YENİ BİR
ROTA ÇİZME ÇABASI.

GENEL TEPKİLERİN AKSİNE, “RECEP İVEDİK” SERİSİNİN, ÖZELLİKLE DE İLK İKİ FİLMİN GAYET EĞLENCELİ KOMEDİLER OLDUĞUNU düşünmüşümdür. ‘Komedi’ diye önümüze fırlatılan onca kepezeliğin içinde bu seri, hikaye akışıyla olsun, toplumsal gözlemleriyle olsun, ‘tuvalet mizahı’ olarak genel kitleden tepki görse de espri anlayışıyla olsun hayli keyifli dakikalar vaat eder. ‘Maganda’lığıyla, ‘maço kültürün dibi’ sayılacak erkek esprileriyle ama öte yandan saflığı ve iyi kalpliliğiyle modern zamanların ‘Şaban’ı gibidir İvedik. Şahan Gökbakar, derinlemesine bir analizle bu karakteri yaratıp bu sonuca varmamıştır şüphesiz ama gözlem yeteneği sayesinde ortaya böyle bir tiplere çıkarır.

“Celal ile Ceren”, Gökbakar’ın “Recep İvedik”lerden sonra yeni bir rota çizme çabasının bir ürünü. Sanki Recep büyümüş, kendini yontmuş, saç-sakalı kesmiş ve Celal’e dönüşmüş. Kendine bir de kız arkadaş edinmiş, evlenmek üzereler. Lakin, Celal kendi gibi ‘hödük’ arkadaşlarıyla Ceren’in izin vermediği bir ‘bekarlığa veda’ partisine gidip kendini kaybedince olanlar oluyor. Ayrılıyorlar. Bundan sonrası ise Celal’in başka heyecanlar arama, sonra

pişman olup Ceren’i geri kazanma çabalarıyla ilerliyor.

Film uzunca bir süre, Ceren’i unutup Celal’i ve onun İvedik’vari davranışlarını takip ediyor. Neden sonra Ceren’e döndüğümüzde ise yeniden romantik komedi sularına geçiyor. Giriş bölümüyle (hatta Celal’in ‘sakallı arkadaş’ıyla) “Felekten Bir Gece”yi (The Hangover) anımsatan, bazen arka arkaya skeçler şeklinde ilerlese de güldürebilen esprilerin de yer aldığı, ama elbette bel altı erkek muhabbetinin, homofobinin vs. eksik olmadığı bir ‘yarım başarı’ “Celal ile Ceren”. En büyük artısı, savrulan öyküyü sürekli toparlayan iyi oyuncu Ezgi Mola... Belki “Recep İvedik 4” olarak çekilmiş olsa hedefi tutturmuş; zira “Celal ile Ceren” yaşı küçük olanların izleyemeyeceği denli ağır cinsel esprilerle dolu...

Bakmayın imdb’de aldığı aşırı düşük puana. O kadar da berbat değil; bu gözler ne facialar gördü!

Şahan Gökbakar’ın film gösterime girdiğinde ‘mizah’ı sürekli ‘para’ ile aynı cümlede anması...

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

NEW YORK, N.Y.

Raymond Depardon bu kısa belgeselde, şipşak fotoğraflarındaki o kurmaca hissini aklında tutarak **New York**'u bir '**film noir**' sahnesi gibi yeniden kurmuştur. Bu ilginç yolculuğa eşlik eden ortam sesleri de tasarlanmış sesler gibidir. Sinemacı bizi kenti **dinlemeye** davet eder.

YÖNETMEN Raymond Depardon
YAPIM 1986 Fransa
SÜRE 10 dk.

3 2. İSTANBUL FİLM FESTİVALİ'NİN İLK GÜNÜNDE SINEMA TARİHİNDEN YAPILMIŞ BİR KOLAJLA KURMACAYI KUTSAYAN "BAYANLAR VE Baylar" (Final Cut: Ladies And Gentlemen) ile belgenciligi kutsayan Raymond Depardon belgeseli "Fransa Günlüğü"nü (Journal De France) beraber izlemek, farklı tezlere sahip iki sinema dersini üst üste almak gibiydi. Hayatını sıradan insanların yaşam deneyimlerini belgelemeye adanmış Depardon, aracıyla yaptığı fotoğraf gezilerinin, özellikle de gece yolculuklarının kendisini nasıl kederlendirdiğini söylüyordu belgeselde. İçime, en derine ağır çekim düşen bu cümle bana ilk izlediğim Depardon filmi olan kısacık "New York, N.Y." belgeselini hatırlattı.

Raymond Depardon 1980 kışında New York'a gider ve bu kenti fotoğraf makinesiyle keşfetmeye karar verir; hesaplı kitaplı değil, anlık kareler yakalamaktır amacı. Sonrasında fotoğraflardaki bir şey onu rahatsız eder: Herkes çekildiğinin farkındadır. Bu bilinç hali nedeniyle

fotoğrafları rafa kaldırır. Bu ilk yüzleşmedir. 1986 yılında ise Roosevelt Island hava tramvayında sabit bir çekim yapar. Yarı karanlık siyah beyaz çekimlerde tekinsiz Wall Street binalarını ve koşturma halindeki insanları seçmek kolay değildir.

Depardon şipşak fotoğraflarındaki o kurmaca hissini aklında tutarak New York'u bir 'film noir' sahnesi gibi yeniden kurmuştur kısa belgeselde. Bu ilginç yolculuğa eşlik eden ortam sesleri de tasarlanmış sesler gibidir. Yolculuk esnasında havanın kararmasıyla beraber sinemacı bizi kenti dinlemeye davet eder. Raymond Depardon ödüllü çalışmasıyla Amerika'nın kendisinde bıraktığı film hissini göstermek istemiştir. Yine kendisi gibi Fransız olan düşünür Jean Baudrillard'ın 80'lerde yazdığı "Amerika" kitabını hatırlatır. Ünlü filozof kütüphanelerde değil, sokaklarda ve çöllerde keşfettiği bu ülkeyi fena halde 'sinematik' bulmuştur.

CANLANDIRANLAR FESTİVALİ

İSTANBUL 24-28 Nisan 2013 İstanbul Modern Film Gösterimleri / Konuşma / Sunum / Atölye
ANKARA 16-19 Mayıs 2013 Reklamcılar Derneği PRODAY Konuşma / Panel / Canlı Podiyum
İSTANBUL 26 Nisan 2013 Kore Kültür Merkezi Film Gösterimleri / Sunum / Atölye

NELSON SHIN'IN GÜCÜ SİZİNLE OLSUN!

Yıldız Savaşları'ndaki ışın kılıcının yaratıcısı Koreli animasyon dahisi Nelson Shin birikimlerini paylaşmak için İstanbul'a geliyor. Kore, Çin ve ABD'de animasyon stüdyoları kuran Shin, **Pembe Panter** çizeri olarak başladığı kariyerini **Transformers, Simpsons, Empress Chung** gibi yapımların yönetmeni ve yapımcısı olarak sürdürdü. Çizgi film severler Canlandıranlar Festivali'nde Shin'in filmlerinin keyfini çıkarabilir, animasyon alanında çalışan profesyonellere yönelik hazırlanan PRODAY'ın katılımcıları ise bu ustadan kariyer hikayesini ve iş geliştirme önerilerini dinleyebilirler.

PRODAY etkinliğinin detayları ve katılım koşulları için proday@canlandiranlar.com adresine mail atabilirsiniz.

İstanbul Modern ve **Kore Kültür Merkezi**'ndeki gösterim ve diğer etkinlikler ücretsizdir.

facebook.com/canlandiranlar
www.canlandiranlar.com

5

1

2

3

4

1- Ferman Kamer'inse Emek bizimdir!

Festivalin açılışının Lütfi Kırdar'da yapıldığını düşünebilirsiniz. Ama geçen pazar günü Emek Sineması'nda asıl açılış gerçekleşti. Emekseverler, "Emek bizim, İstanbul bizim!" diyerek sinemanın içine kadar girdiler. Ortaya çıkan manzaradan sonra "Yıkım yok, restorasyon var" diyenlere zeka testi yaptırılmalarını öneririm! Bir hatırlatma: 7 Nisan Pazar saat 16.00'da yine eylem var. Taksim Tramvay Durağı'nda buluşulacak. "Ferman Kamer'inse Emek bizimdir" diyenler gelsin!

2- Merkez yine Beyoğlu

Beyoğlu, yine festivalin merkezi... Atlas Sineması ve Beyoğlu Sineması arasında mekik dokunuyor. Ama bu yıl aramıza yeni katılan Feriye

Sineması da özellikle Beşiktaş, Ortaköy ve Boğaz hattındaki seyircilere iyi gelmiş anlaşılan. Yıllardan beri sadece Rexte festivali takip eden bir kitle var, onlar yine bildiklerinden şaşmıyor. Ama Nişantaşı City's'de festivalcilere 'değişik' gelen bir sinemasever kitlesi söz konusu.

3- Sokak partileri

Festivalde şimdiye kadar iki parti gerçekleşti. İlki açılış partisi, ikincisi ise yönetmen Mike Figgis için... Aslında partiler için mekanın bir önemi yok, çünkü sigara yasağı nedeniyle sokaklara açılım yapılıyor. Lakin asıl partiler bu hafta... Neredeyse her gün filmler sonrası bir parti düzenlenecek... İltila edenlere duyurulur.

4- Sorular azaldı

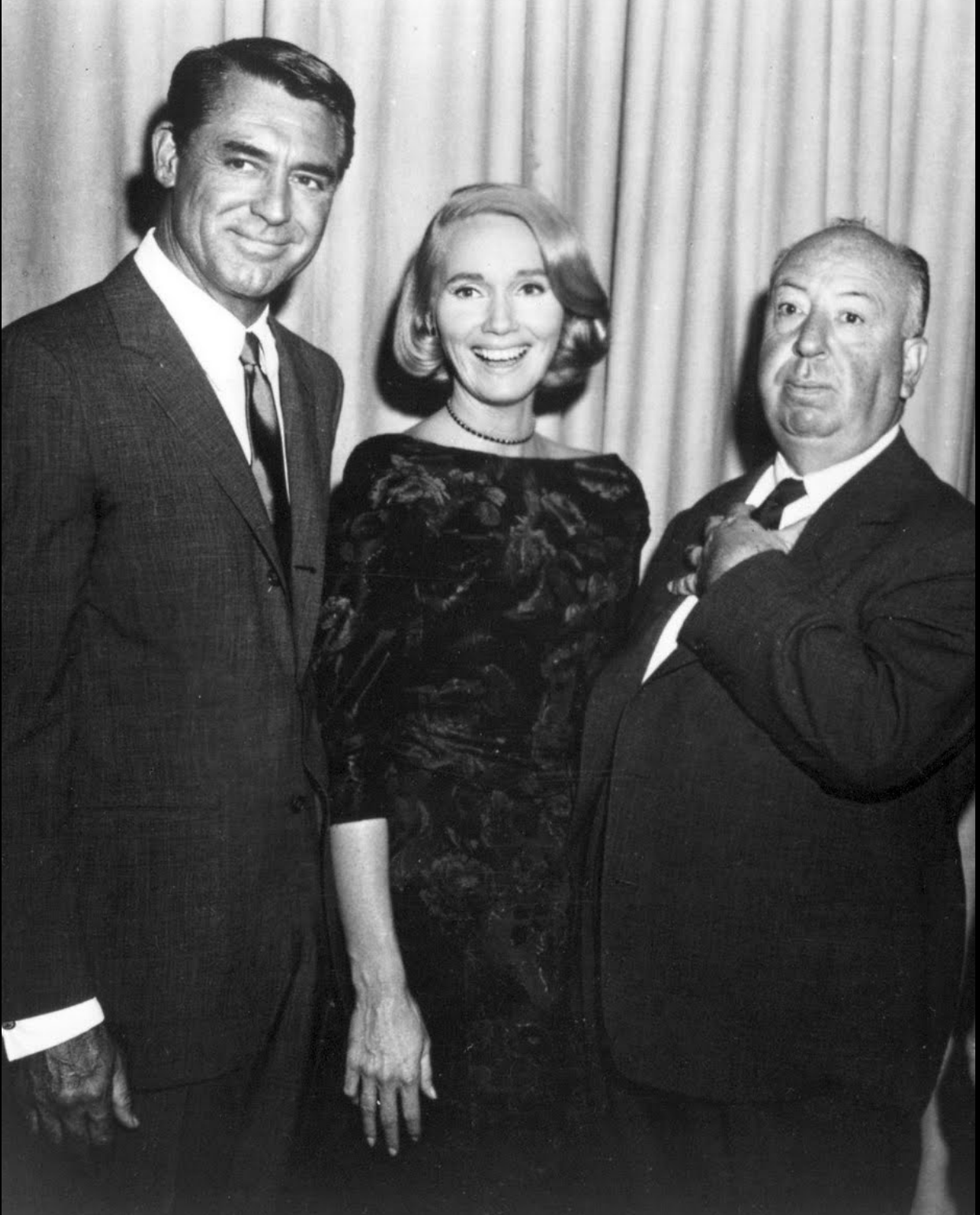
Eskiden festivalde, gösterim sonrası yapılan oyuncu ya da yönetmenin katıldığı söyleşilere seyircilerden çok soru gelirdi. Son yıllarda sorularda bir azalma var. Sorular azalınca da söyleşiler biraz kısır geçiyor. İstanbul dışındaki bu tür etkinliklerde daha yoğun katılım olduğu düşünülürse, "Acaba seyirciler söyleşilere doydular mı?" diye düşünmeden edemiyor insan!

5- İyi filmler öne çıkmaya başladı

Şu ana kadar "Vay be!" diyerek seyirciyi çarpan bir film yok. Ama iyi filmlerin adı da zikredilmeye başlandı. Cennet Üçlemesi "Aşk", "İnanç" ve "Umut", "Goltzius Ve Pelikan Kumpanyası", "Yasak Aşk", "Geceyarısından Önce", "Başka Bir Hayat", "Bir Şarkının Peşinde" ilk haftanın öne çıkan yapımları...

SAYGIYLA ANIYORUZ...
ROGER EBERT
1942 - 2013

“GİZLİ TEŞKİLAT’IN (NORTH BY NORTHWEST) ÇEKİMLERİ SIRASINDA CARY GRANT YANIMA GELEK ‘KORKUNÇ BİR SENARYO BU... FİLMİN ÜÇTE BİRİNİ BİTİRDİK, HÂLÂ NE BAŞINI NE SONUNU ANLAYABİLMİŞ DURUMDAYIM’ DEMİŞTİ. ”

Alfred Hitchcock